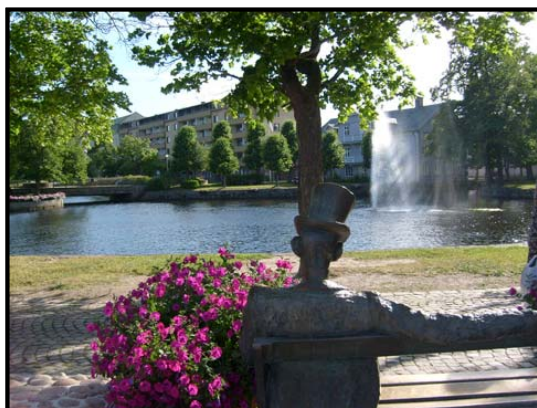

EKONOMISK PLAN

2013 - 2015

FILIPSTADS
KOMMUN

INNEHÅLL

Ekonomisk sammanfattning.....	3
Resultatbudget.....	9
Balansbudget.....	10
Kassaflödesbudget.....	11
Kommunstyrelsen.....	12
Miljö- och byggnadsnämnd.....	18
Barn- och utbildningsnämnd.....	20
Socialnämnd.....	24
Övriga nämnder.....	30
Finansiering.....	32
Investeringar.....	35
Budgetmodell.....	37
Ekonomiska styrprinciper.....	38
Kommunalekonomisk ordlista.....	40

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Allmänt om världsekonomin

Den svaga utvecklingen i omvärlden gör att tillväxten bromsar in också i Sverige. Efter ett förhållandevis starkt första halvår 2012 har svensk ekonomi tappat fart. SKL's (Sveriges kommuner och landsting) bedömning är att tillväxten i svensk ekonomi förblir svag under återstoden av 2012 och en bit in i 2013. Arbetslösheten stiger, men uppgången blir tillfällig och inte särskilt stor. I takt med att konjunktursiktterna internationellt ljusnar höjs tillväxten också för svensk del. Arbetslösheten kan därmed pressas tillbaka.

Utvecklingen hittills i år har för många länder inneburit lägre tillväxt. I Sydeuropa har utvecklingen överlag varit negativ vilket även varit fallet för Storbritannien. Också i USA och flera tillväxtländer har tillväxten dämpats, men i något mindre grad. I våra nordiska grannländer, som är betydande för svensk export, har bilden varit splittrad. I Danmark och Finland har utvecklingen under första halvåret varit mycket svag samtidigt som Norges ekonomi fortsätter att växa snabbt. Den likaledes viktiga tyska ekonomin har utvecklats över förväntan, men ändå inte särskilt bra. Signaler i form av ledande indikatorer har under sommar och inledande höst haft slagsida åt det negativa. Tecken på ett positivt konjunkturomslag har varit få.

(Källa: Ekonomirapporten oktober 2012 från SKL)

Budgetramar år 2013 - 2015

Enligt kommunallagen 8 kapitlet § 5 ska kommunen upprätta en ekonomisk plan för en period av tre år. Budgetprocessen är upplagd så att fullmäktige skall fastställa ekonomiska ramar för varje nämnd i november avseende år 2013.

Lagen om God ekonomisk hushållning

Långsiktigt mål för Filipstads kommun är att resultatet skall utvecklas i riktning mot god ekonomisk hushållning, och inte bara uppfylla lagens minimikrav om en ekonomi i balans.

Nuvarande regler om balanskravet gäller fr.o.m. räkenskapsåret 2000 och innebär att budgeten varje år ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Ett underskott skall regleras inom 3 år.

Lagen om god ekonomisk hushållning kan sammanfattas i följande punkter:

- Mål och riktlinjer skall finnas för god ekonomisk hushållning.
- Återställningstiden för negativa resultat är tre år.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat skall tas upp både i budget och i årsredovisning.
- Upprättande av åtgärdsplaner skall ske vid negativa resultat.

- Revisionen skall bedöma uppfyllelsen av målen för god ekonomisk hushållning i årsredovisning och delårsbokslut.
- Regeringen har under 2012 lämnat en lagrådsremiss med innebörden att kommuner och landsting ska få ökade möjligheter att utjämna resultaten mellan åren. I lagrådsremissen föreslås att möjligheten för kommuner och landsting att själva kunna utjämna intäkter över tid, och därigenom möta konjunkturvariationer, förstärks. Detta ska ske genom tillskapande av en möjlighet att bygga upp resultatutjämningsreserver inom ramen för det egna kapitalet. Resultatutjämningsreserven ska göra det möjligt att reservera en del av överskottet i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår till följd av lågkonjunktur. Införandet av reserverna kan ses som ett förtydligande av det övergripande målet om god ekonomisk hushållning som kommuner och landsting har i sin verksamhet. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. En möjlighet införs att även reservera överskott upparbetade fr.o.m. räkenskapsåret 2010.

Viktiga faktorer som påverkar kommunens ekonomi

De faktorer som främst kommer att påverka Filipstads kommuns framtida ekonomi är:

- Befolkningsutveckling
- Arbetsmarknadens utveckling
- Skatteunderlagsutveckling
- Förändring i bidragssystemet
- Volymförändringar
- Ökad statlig övervältring av kostnader
- Utveckling av pågående samverkansprojekt
- Löneutveckling
- Utbildningsnivå
- Balanskrav

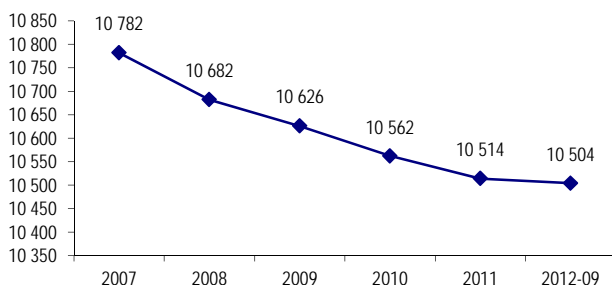
Befolkningsutveckling

Filipstads kommun befinner sig, trots en positiv inflyttning under stora delar av 2000-talet, i en långsiktig befolkningsminskning.

Sysselsättningen har en lägre förvärvsfrekvens i kommunen än i länet och riket.

Filipstad är en industrikommun med 40 % av de totalt sysselsatta inom tillverkning. De dominerande branscherna är livsmedelsindustrin och verkstadsindustrin.

BEFOLKNINGSUTVECKLING
(1 januari resp. år)

Kontroll av ekonomin

I arbetet med att anpassa vår ekonomi är kommunens samtliga medarbetare en oerhört viktig kugge i maskineriet för att vi ska klara av arbetet på ett bra sätt.

Det är därför viktigt att vi på alla nivåer arbetar aktivt för att öka medvetandet och delaktigheter hos alla, politiker som medarbetare.

Samarbete

Målsättning är att finna samarbetsområden med andra kommuner, företrädesvis grannkommuner.

Mellan kommunerna Filipstad, Degerfors, Hällefors, Karlskoga, Kristinehamn och Storfors har respektive kommunfullmäktige beslutat om avsiktsförklaring om utvecklad samverkan.

Från och med 1 september 2012 sker samverkan avseende lönehantering med säte i Kristinehamn mellan Karlskoga, Kristinehamn, Filipstad och Storfors.

---- Budgetförutsättningar för Filipstads kommun ---- 2013 - 2015

- Löneutveckling 3 %
- Arbetsgivaravgifter 38,46 %
- Prisutveckling/inflation 2,0 %
- Ränta på investeringar enligt SKL 2,90 %
- Beräknad befolkningsminskning 0 personer/år (10 511 - 10 511 - 10 511 personer)
- Skatteunderlagsprognos SKL 12:46. Skatteunderlag enligt riksprognos.
- Avgiftsfinansierad verksamhet skall vara självfinansierande.

Vision 2020

Filipstads kommun, invånare som näringsliv, verkar gemensamt för en social, miljömässig och hållbar ekonomisk utveckling;

- som får fler invånare och företag att vilja och kunna stanna i Filipstad
- som får fler människor och företag, att välja Filipstad att etablera sig, bo och leva i

Vår vision innebär att

... Filipstad kommun är välkänd för sina goda möjligheter att utöva fritids- och sportaktiviteter i ändamålsenliga anläggningar och lättillgänglig natur. Det har bidragit till invånarnas goda hälsa och en växande turism inom friskvård och friluftsliv.

... Filipstads ungdomar får genom hela skoltiden en bra näringslivs- och samhällsorientering. Kommunen gör en fortsatt satsning på ökade resultat och nära samarbete med kommunens näringsliv. Tillsammans har det resulterat i att ungdomarna kan göra medvetna val beträffande utbildning och yrkesval. Detta bidrar till att näringslivet i Filipstad har väl utbildade medarbetare.

... hela kommunen har en modern digital infrastruktur. Tillsammans med vår lugna, naturnära miljö och goda pendlingsmöjligheter, gör det kommunen attraktiv att leva, bo och verka i.

... kommunen ingår i ett väl etablerat lokalt och regionalt arbete för effektiv och modern energianvändning, ren miljö och bra vattenförsörjning.

... våra framgångar bygger på ett öppet och delaktigt samhälle. Kommunen är en viktig aktör för att bland annat utveckla integrationen av nyanlända, stötta kultur- och föreningslivet samt föra dialog med innevånare, företag och besökare.

... vår kommun erbjuder trygghet i vardagen. Barnen får en trygg uppväxtmiljö och gamla en trygg ålderdom.

... i Filipstad är vi alla stolta ambassadörer för vår kommun!

Finansiella mål 2013

- Resultatet före avsättning till social investeringsfond ska vara minst 1,5 % av skatteintäkter och generella bidrag.
- Verksamheten ska bedrivas så effektivt att kostnaderna, med bibehållen kvalitet, inte överstiger genomsnittliga kostnaden för motsvarande verksamhet med jämförbara kommuner.

Filipstads kommuns verksamheter skall bedrivas på ett sätt som är förenligt med god ekonomisk hushållning. Med god ekonomisk hushållning menas att vi förvaltar våra resurser så att vi skapar en långsiktig hållbar utveckling. Detta innebär att resultatet ska finansiera normal investeringsnivå och nya pensionsåtaganden. Följande prioriterade områden/insatser ska hjälpa kommunen att uppnå en god ekonomisk hushållning av sina resurser.

Prioriterade områden/insatser och uppdrag/utredningar enligt budget 2012 – 2014 som pågår

- **Personalbefrämjande åtgärder**
Fortsatt prioritering av förebyggande åtgärder, samt att inom FFA arbeta för att få med fler företag i kommunen.
- **Hälsa / Friskvård**
Filipstads kommun arbetar för att bli en av Sveriges ledande kommuner i arbetet med Hälsa och Friskvård. En del i den satsningen är projekten 'Hälsa och breddidrottsturism' och 'Destination värd att investera i' som genomfördes under 2011/2012. Under 2012/2013 ska arbetet inriktas på hur vi ska dra nytta av projekts satsning och hur arbetet kan utvecklas vidare inom andra områden.
- **Översyn, Energieffektivisering av kommunala fastigheter och anläggningar.**
Fördjupad översyn och åtgärder för att skapa energieffektivisering inom den kommunala verksamheten. Vidare utredning inom Biogasområdet för beslut om åtgärder.
- **Kommunomfattande översiktsplan Filipstads kommun**
Arbetet med revidering och aktualisering av Översiktsplan 90 ska påbörjas.
- **Att inom ramen för Skolutvecklingsprogrammet utveckla IT-satsningen inom Barn- och utbildningsförvaltningen**
Med målsättningen ökad måluppfyllelse/förbättrade betyg och resultat intensifieras arbetet med att använda IT som pedagogiskt verktyg i samtliga verksamheter. Under 2011 inleds en flerårig satsning. Målsättningen är att all pedagogisk personal och elever i grundskolans år 6-9 och i gymnasieskolan kommer att utrustas med bärbara datorer samt att datortätheten förbättras även för de yngre åldersgrupperna. Ärendet är påbörjat under 2011 och kommer att fortsätta under 2012/2013.
- **Familjecentral**
Fortsätta arbetet kring en Familjecentral att startas i samverkan med Landstinget. Barn- och utbildningsförvaltningens del i verksamheten är Öppen förskola och socialförvaltningen ansvarar för socionomtjänster. Landstingets verksamheter är Barnvårdscentral, Barnmorskemottagning och Ungdomsmottagning.
- **Skuldsatta**
Filipstads kommun ligger högt i mätningar av skuldsatta personer i jämförelse med andra kommuner. Av kommunens invånare har 5,93 % skulder hos kronofogden.

- **Utredning av skollokaler**
Sammanställning av lokalkostnader och översyn av skollokaler (gemensamt uppdrag mellan Bun och Tu).
- **Bolagisering av Stiftelsen Filipstadsbostäder**
Förutsättningar och kostnader för en bolagisering av Stiftelsen Filipstadsbostäder och de kommunala fastigheterna. Utredningen har påbörjats 2011.
- **Samverkan Östra Värmland**
Samverkan inom Östra Värmland. För närvarande pågår arbete inom bl.a. personal, ekonomi och IT.
- **Kostutredning**
Framtida mottagningskök eller ej. Konsekvenser och kostnader samt påverkan av volymförändringar.
- **Utredning av gymnasieskolan**
Spångbergsgymnasiet står inför stora förändringar och utmaningar vilket innebär att utredning om kommunens viljeinriktning för gymnasiet inför 2015 inleds.
- **Lokalvårdsutredning**
Effekter på kostnader med hänsyn till volymförändringar inom BUN och SOC.

Nya prioriterade områden/insatser och uppdrag/utredningar och med tillägg av utredningar som påbörjats under 2012.

- **Stöd till barn, ungdomar och familjer**
Fortsätta att utveckla det förebyggande arbetet för barn, ungdomar och familjer i kommunen genom bland annat Föräldrastöd, Ungdomens Hus, Familjebehandlingsteam, samverkan med skolan, Pilotgrupp, ungdomsmottagning och samverkan med Kvinno- och Brottsofferjouren.
- **Kvalitet inom äldreområdet**
Socialförvaltningen använder de nationella kvalitetsregistren Senior Alert (riskbedömning av trycksår, undernäring och fall), Palliativa registret (vård i livets slutskede) och BPSD registret (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens) inom vård och omsorg. Syftet med registren är att skapa en bra systematik för det förebyggande arbetet. Dessutom registreras förvaltningens arbete i kvalitetssystemen Öppna Jämförelser och Äldreguiden. Hälso- och sjukvården erbjuder förebyggande hembesök till de personer som under året fyller 80 år och som inte tidigare har några insatser. Inom rehabiliteringen pågår utvecklingsarbete med förebyggande balans- och styrketräning i grupp. Förvaltningen deltar i ett demensprojekt med syfte att implementera de nationella riktlinjerna för vård och omsorg för personer med demenssjukdom. I förvaltningen pågår dessutom arbetet med att implementera Socialnämndens värdegrund och tre värdighetsgarantier har tagits fram.

- **Socialpsykiatri**
Organisera socialpsykiatri och verka för att "Överenskommelsen personer med psykisk funktionsnedsättning" tillämpas, att boendestöd individ- och kvalitét anpassas. Etablera nätverk och samarbetsfunktioner i riktning integrerad psykiatri och vård- och stödsamordning.
- **Pooltjänstgöring för omvårdnadspersonal**
I förvaltningen pågår ett arbete med vikarieförsörjning via pooltjänstgöring
- **Vård- och omsorgscollege**
Socialförvaltningen har tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen, gjort en lokal ansökan om certifiering inom Vård- och omsorgscollege, som är en samverkansform mellan utbildnings-anordnare och arbetsliv inom vård- och omsorg, för att säkerställa kompetensförsörjningen, att personal med rätt kompetens kan anställas i våra verksamheter.
- **Persbergs friskola – Ersättningsbyggnad efter brand.**
- **Utredning Skollokaler, Nykroppa.**
- **Utredning Korsningen Konsul Lundströms väg. (Utfart OK/ICA/Filipstads Energinät AB).**
- **Utredning konstgräsplan Kalhyttans idrottsplats.**
- **Start av ungdomsråd**
Arbetet påbörjat av kommunfullmäktiges presidium genom dialog med skolornas elevråd.

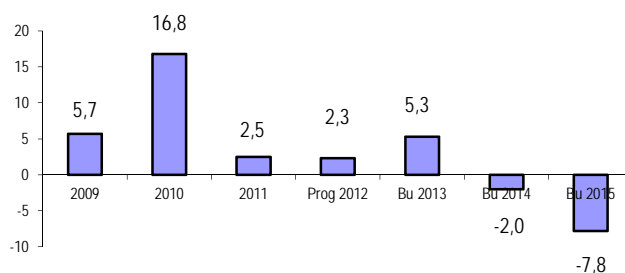
Resultatutveckling

Budgeterat resultat för 2012 uppgår till 2,5 mkr. Prognostiserat resultat före extraordinära kostnader (avser Skolutvecklingsplanen 1:1 för vilket medel avsattes i bokslut 2010) enligt delårsbokslut uppgår till 2,3 mkr. Nämnderna redovisar ett underskott med -2,6 mkr medan finansieringen redovisar överskott med 2,4 mkr, främst beroende på positiv slutavräkning av skattemedel för 2011 och 2012.

Under 2012 kommer också en engångsutbetalning av AFA-medel för åren 2007 och 2008 att ske med 12,4 tkr vilket resulterar i att septemberuppföljningen visar ett prognostiserat resultat för extraordinära kostnader på 9,1 mkr. Nämndernas underskott har dock försämrats till ett underskott med -8,7 mkr.

Budgeterat resultat för 2013 uppgår till 5,3 mkr. Budgeterat resultat före avsättning till social investeringsfond uppgår till 8,3 mkr vilket motsvarar 1,5 % av skatteintäkter och generella bidrag.

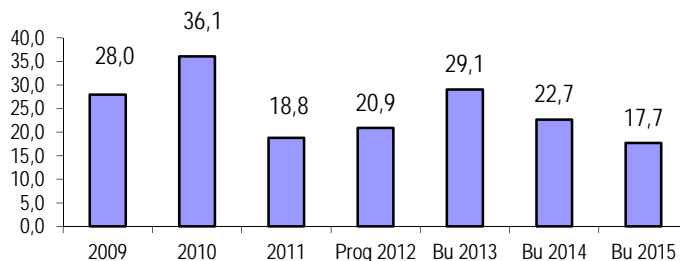
RESULTATUTVECKLING

Diagrammet visar resultat före extraordinära poster.

Resultatet efter skatteintäkter och finansnetto (exkl. avskrivningar) för budget 2013 uppgår till 29,1 mkr.

RESULTAT EFTER SKATTEINTÄKTER OCH FINANSNETTO (exkl. avskrivningar)

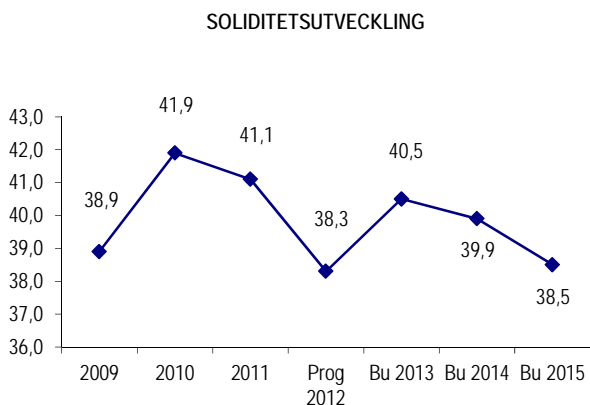

Soliditetsutveckling

Treårsplanen visar på en sjunkande soliditet de kommande tre åren.

Budgeterad soliditet 2013 är förbättrad med 2,2 % jämfört med delårsprognos för 2012 och jämfört med bokslut 2011 beräknas den sjunka med -0,6 %. Soliditeten för 2014 och 2015 sjunker jämfört med budget 2013. Främsta orsaken till att soliditeten sjunker är förslag om lånefinansiering om 15 mkr per år under planeringsperioden.

Personal

Kompensation för lönekostnadsökning har beräknats med 3,0 % inom de olika förvaltningarna.

De sociala avgifterna har beräknats med 38,46 % enligt följande fördelning:

- Arbetsgivaravgift 31,42 %
- Avtalsförsäkring 0,21 %
- Kollektivavtalad pension 6,83 %

För anställda som vid årets ingång inte fyllt 26 år beräknas arbetsgivaravgiften enligt lag till 15,49 %. I budgeten för 2013 finns en intäkt under finansiella intäkter gällande skillnaden i arbetsgivaravgifter för 18-25-åringar som uppgår till 4 000 tkr.

Pensioner

Fr.o.m. 1998 tillämpas den s.k. blandmetoden vid beräkning av pensionsskulden. "Blandmetoden" innebär att den totala pensionsskulden redovisas i balansräkningen t.o.m. 1997 därefter redovisas endast den pensionsskuld som intjänats fr.o.m. 1998.

Enligt pensions- och försäkringsavtal PFA-98 ska kommunen bestämma hur stor del av intjänade pensionsrättigheter som ska avsättas som individuell del fr.o.m. år 2000.

Kommunfullmäktige har beslutat att intjänade pensionsrätter ska avsättas som individuell del.

Intjänade pensionsrätter utbetalas normalt 31 mars kommande år.

Kommunens utgångspunkt är att för framtida pensioner skall ej någon ny pensionsskuld uppstå. Under planeringsperioden beräknas pensionsskulden enligt KPA

sjunka från 332,9 mkr 2012 till 329,2 mkr 2013. För de delar som ej omfattas av PFA 98 har särskild försäkring tagits. Beräkningen grundas på prognos från kommunernas pensionsanstalt (KPA) och omfattar all personal.

Nettokostnaden för pensioner under 2013 ökar jämfört med 2012 med ca 1,6 mkr och inryms i budgetförslaget.

Budgeterade pensionskostnader:

tkr	Budget 2012	Budget 2013
- Utbetald pension exkl. löneskatt	14 588	15 780
- Individuell del exkl. löneskatt	14 918	15 587
- Löneskatt	7 158	7 609
- Förändring PFA	-134	-170
Total pensionskostnad	36 530	38 806
avgår:		
-Intern avtalspension	-22 095	-22 725
Nettokostnad pension under finansieringen	14 435	16 081
<i>Förändring</i>		<i>1 646</i>

* Avsättning pensioner och

löneskatt PFA 98-00 (bokförd som avsättning)

2 619 3 160

* Ansvarförbindelse

309 853 329 171

Investeringar

Kapitalkostnader

Fr.o.m. 1 januari 2000 tillämpas nominell metod.

Kapitalkostnadsräntan i budget för 2013 - 2015 har sänkts med -1,3 % jämfört med 2012 och uppgår till 2,9 % (4,2 %) enligt rekommendation från Sveriges kommuner och landsting, SKL.

Investeringar

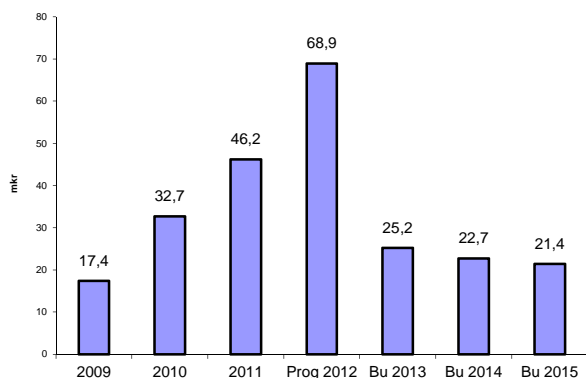
Investeringarna för 2013 planeras uppgå till 25 200 tkr, varav teknikutskottet står för större delen, 22 800 tkr.

(Se specifikation sid. 35 - 36)

Bland de större investeringsprojekten kan nämnas:

- Energibesparing Gattlyktor
- Energibesparing Fastigheter
- Ledningsarbeten
- Interna lokalanpassningar
- Renhållningskärl för insamling av matavfall
- Byte av teknisk plattform, från Novell till Microsoft

NETTOINVESTERING

Affärsdrivande verk

Målsättning för de Affärsdrivande verken (vatten- och renhållningsverket) är att de ska vara självfinansierande.

VA / avloppsverksamheten har ett ackumulerat överskott om 0,9 mkr i 2011 års bokslut.

För 2012 pekar delårsprognosen på ett överskott om 0,2 mkr.

Renhållningsverksamheten har ett ackumulerat överskott om 1,7 mkr i 2011 års bokslut. Det finns också en avsättning för återställande av deponi som vid bokslut 2011 uppgår till 4,3 mkr.

För 2012 pekar delårsprognosen på ett resultat i balans.

Koncernbolag

Idag består koncernen Filipstads kommun av följande bolag där ägarandelen överstiger 20 % av:

- Stiftelsen Filipstadsbostäder
- Filipstad Stadshus AB
- Filipstad Energinät AB
- Filipstad Energi AB
- Vårgårda Fastigheter AB
- Novelty AB
- Skogstorpa Fastigheter AB
- Filipstad Värme AB (50 %)

Finansiering

Skatte- och bidragsintäkter:

Skatteintäkterna för år 2013 - 2015 är beräknade enligt Sveriges kommuner och landstings, SKL, cirkulär 12:46 och grundar sig på en befolkningsförändring på 0 personer 2013 - 2015. (10 511 - 10 511 - 10 511).

Befolkningsutveckling per 31 december:

År 2008	-100 personer
År 2009	-56 personer
År 2010	-64 personer
År 2011	-48 personer
År 2012-09	-10 personer

Kommunens befolkningsutveckling är mycket avgörande för hur kostnadsbidraget i systemet ska utvecklas. En person motsvarar i genomsnitt 50 tkr i bidrag.

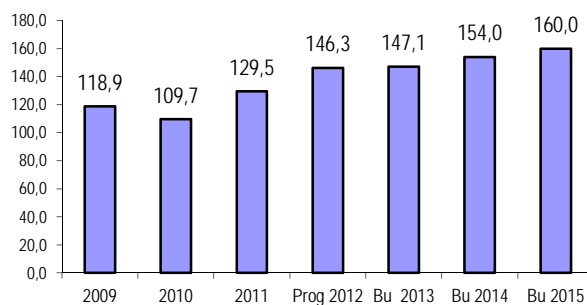
Långfristiga skulder

Den totala låneskulden i bokslut 2011 uppgick till 129,5 mkr och delårsprognos 2012 uppgår till 146,3 mkr. Under 2012 har upplåning skett för trygghetsboendet Eken 1 med 22 mkr.

Budget för 2013 uppgår till 147,1 mkr.

Nyupplåning har upptagits med 15 mkr per år.

LÅNESKULDENS UTVECKLING

Balanskrav

Arbetet med att upprätthålla balans i kommunens ekonomi måste prioriteras. Balanskravet gäller fr.o.m. räkenskapsåret 2000. Ett underskott skall täckas inom tre år.

Enligt delårsprognos kommer inget underskott att uppstå för 2012.

Filipstads kommun har inget balanskrav att återställa i kommande budgetperiod.

Regeringen har under 2012 lämnat en lagrådsremiss med innebörden att kommuner och landsting ska få ökade möjligheter att utjämna resultaten mellan åren.

I lagrådsremissen föreslås att möjligheten för kommuner och landsting att själva kunna utjämna intäkter över tid, och därigenom möta konjunkturvariationer, förstärks. Detta ska ske genom tillskapande av en möjlighet att bygga upp resultatutjämningsreserver inom ramen för det egna kapitalet. Resultatutjämningsreserven ska göra det möjligt att reservera en del av överskottet i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår till följd av lågkonjunktur. Införandet av reserverna kan ses som ett förtydligande av det övergripande målet om god ekonomisk hushållning som kommuner och landsting har i sin verksamhet.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. En möjlighet införs att även reservera överskott upparbetade fr.o.m. räkenskapsåret 2010.

RESULTATBUDGET

DRIFRESULTAT (tkr)	Årsredovisning 2011	Budget 2012	Prognos Delår 2012	Budgetförslag 2013	Budgetförslag 2014	Budgetförslag 2015
Kommunstyrelsen	-145 629	-151 704	-150 486	-149 902	-154 663	-159 640
Miljö- och byggnadsnämnd	-2 989	-3 498	-3 399	-3 649	-3 804	-3 964
Barn- och utbildningsnämnd	-159 486	-158 947	-161 388	-164 149	-169 255	-174 504
Socialnämnd	-223 697	-221 623	-222 776	-224 406	-233 270	-242 392
Övriga nämnder	-4 044	-2 760	-3 100	-2 818	-3 278	-2 939
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD FÖRE JUSTERINGAR	-535 845	-538 532	-541 149	-544 924	-564 270	-583 439
Pensionskostnad	-37 425	-36 530	-38 030	-38 806	-39 817	-41 536
Kapitalkostnad intern	11 095	12 985	12 485	10 034	10 142	10 163
Avtalspension intern	22 045	22 095	22 095	22 725	23 406	24 109
<i>Total interna poster och pension</i>	<i>-4 285</i>	<i>-1 450</i>	<i>-3 450</i>	<i>-6 047</i>	<i>-6 269</i>	<i>-7 264</i>
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD EFTER JUSTERINGAR	-540 130	-539 982	-544 599	-550 971	-570 539	-590 703
Skatteintäkter	367 654	370 408	375 437	376 121	390 452	407 632
Generella statsbidrag och utjämning	164 137	164 870	165 018	176 778	172 824	170 519
Finansiella intäkter	15 997	12 190	11 690	12 000	11 300	11 100
Finansiella kostnader	-5 193	-5 000	-5 250	-8 600	-6 000	-6 300
<i>Total finansiella poster</i>	<i>542 595</i>	<i>542 468</i>	<i>546 895</i>	<i>556 299</i>	<i>568 576</i>	<i>582 951</i>
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	2 465	2 486	2 296	5 328	-1 963	-7 752
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader	-3 920		-4 000			
ÅRETS RESULTAT	-1 455	2 486	-1 704	5 328	-1 963	-7 752
Balanskrav underskott	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens andel av skatteintäkter och bidrag/inkomster	101,6%	100,9%	100,8%	99,7%	101,3%	102,2%

BALANSBUDGET

BALANSRÄKNING (tkr)	Årsredovisning 2011	Budget 2012	Delårsprognos 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och anläggningar	282 299	293 726	328 326	329 643	327 803	323 990
Inventarier	22 833	23 918	23 102	23 208	23 060	22 751
Finansiella anläggningstillgångar	116 342	111 740	112 852	109 742	94 442	92 142
Summa						
Anläggningstillgångar	421 474	429 384	464 280	462 593	445 305	438 883
Omsättningstillgångar						
Förråd	660	500	600	500	500	500
Kortfristiga fordringar	108 094	65 000	80 000	70 000	70 000	70 000
Likvida medel	-37 826	13 844	-20 067	-23 947	-4 202	307
Summa						
Omsättningstillgångar	70 928	79 344	60 533	46 553	66 298	70 807
SUMMA TILLGÅNGAR	492 402	508 728	524 813	509 146	511 603	509 690
EGET KAPITAL, AVSÄTTN. OCH SKULDER						
Eget kapital						
Eget kapital	202 553	206 068	200 849	206 177	204 214	196 462
därav årets resultat	-1 455	2 486	-1 704	5 328	-1 963	-7 752
Summa eget kapital	202 553	206 068	200 849	206 177	204 214	196 462
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	3 650	2 619	3 330	3 160	2 980	2 819
Avsättning övrigt	12 747	10 000	10 000	8 375	6 075	6 075
Avsättning deponi	4 334	4 334	4 334	4 334	4 334	4 334
Summa avsättningar	20 731	16 953	17 664	15 869	13 389	13 228
Skulder						
Långfristiga skulder	129 453	120 707	146 300	147 100	154 000	160 000
Kortfristiga skulder	139 665	165 000	160 000	140 000	140 000	140 000
Summa skulder	269 118	285 707	306 300	287 100	294 000	300 000
SUMMA SKULDER, AVSÄTTN. OCH EGET KAPITAL	492 402	508 728	524 813	509 146	511 603	509 690
<hr/>						
Soliditet	41,1%	40,5%	38,3%	40,5%	39,9%	38,5%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse	-26,2%	-20,4%	-25,2%	-24,2%	-23,1%	-24,8%
Ansvarsförbindelse pensioner	331 346	309 853	332 898	329 171	322 445	322 779
Borgensförbindelser	160 754		158 254	155 754	153 254	150 754

KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflöde från den löpande verksamheten (tkr)	Årsredovisning 2011	Budget 2012	Delårsprognos 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Den löpande verksamheten						
Resultat efter finansiella poster	-1 455	2 486	-1 704	5 328	-1 963	-7 752
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet:						
- Avskrivningar	20 206	22 585	22 585	23 777	24 638	25 472
Avsättning till pensioner	685	-135	-320	-170	-180	-161
Avsättning övrigt	-2 234	-4 000	-2 747	-1 625	-2 300	0
Avsättning deponi						
Justering EK avs. Bergslagens räddningstjänst	9					
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	17 211	20 936	17 814	27 310	20 195	17 559
Kassaflöde från förändring i rörelsekapitalet						
Ökning(-) / Minskning(+) av varulager	-155	200	60	100	0	0
Ökning(-) / Minskning(+) av rörelsefordringar	-29 192	15 000	28 095	10 000	0	0
Ökning(+) / Minskning (-) av rörelseskulder	-10 901	5 000	20 336	-20 000	0	0
I Kassaflöde från den löpande verksamheten	-23 037	41 136	66 305	17 410	20 195	17 559
Investeringsverksamheten						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-46 020	-33 000	-68 881	-25 200	-22 650	-21 350
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	211					
II Kassaflöde från investeringsverksamheten	-45 809	-33 000	-68 881	-25 200	-22 650	-21 350
Finansieringsverksamheten						
Utlåning						
-Ökning (-) / Minskning (+) av långfristiga fordringar	2 996	6260	3 490	3110	15 300	2 300
Upplåning						
- Amortering långfristig upplåning	-5 732	-9 693	-5 135	-14 200	-8 100	-9 000
- Långfristig upplåning	25 500	29 500	21 980	15 000	15 000	15 000
III Kassaflöde från finansieringsverksamheten	22 764	26 067	20 335	3 910	22 200	8 300
Förändring av likvida medel (I + II + III)	-46 082	34 203	17 759	-3 880	19 745	4 509
Likvida medel vid årets början	8 256	-20 359	-37 826	-20 067	-23 947	-4 202
Likvida medel vid årets slut	-37 826	13 844	-20 067	-23 947	-4 202	307
Förändring	-46 082	34 203	17 759	-3 880	19 745	4 509

KOMMUNSTYRELSEN

Drift	Bokslut 2011	Budget 2012	Delårsprognos 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
KF						
Intäkter						
Kostnader	-933	-1 039	-1 039	-1 046	-1 058	-1 071
Nettoram	-933	-1 039	-1 039	-1 046	-1 058	-1 071
KS						
Intäkter	113 310	83 000	84 400	82 606	82 997	83 560
Kostnader	-258 006	-233 665	-233 847	-231 462	-236 602	-242 129
Nettoram	-144 696	-150 665	-149 447	-148 856	-153 605	-158 569
Nettoram	-145 629	-151 704	-150 486	-149 902	-154 663	-159 640
Investeringar	44 256	65 097	64 751	22 950	28 400	19 100

VERKSAMHETSBESKRIVNING

➤ Kommunfullmäktige inklusive partistöd

➤ Kommunstyrelsens inkluderar följande verksamheter.

- Stabsenhet
- Personalenhet
- Ekonomiskt ledningsstöd
- Näringslivsenhet
- Kfu Föreningsbidragsenhet
- Teknik och serviceenhet
- Biblioteksenhet
- Inköpsenhet
- IT-enhet
- Fastighetsenhet

Avgiftsfinansierad verksamhet

- Vatten/avlopps-enhet
- Avfall/renhållningsenhet

Kommunfullmäktige (KF)

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och fastställer därvid såväl inriktning som ekonomiska ramar för kommunens verksamheter, uttalar den övergripande målrätsättningen så att styrelsen och övriga nämnder samt förvaltningar, inom erhållna ramar på ett ansvarsfullt och effektivt sätt, skall åstadkomma bästa möjliga verksamhet i enlighet med de mål kommunfullmäktige fastställt.

Kommunstyrelsen (KS)

Kommunstyrelsen skall leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Det åligger KS företrädesvis att:

- leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamheter samt den översiktliga fysiska planeringen
- främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen samt leda och samordna arbetet avseende arbetsbefrämjande åtgärder
- övervaka efterlevnaden av den av KF fastställda budgeten och därvid se till att kommunens löpande förvaltning handhas på ett rationellt och effektivt sätt.

Stabsenheten

Stabsenheten skall biträda med samordningen och den centrala ledningen av kommunens olika verksamheter samt verka för främjandet av närings- livsutvecklingen. Stabsenheten skall därtill aktivt verka för ett decentraliserat ansvarstagande bl.a. genom förvaltningschefsträffar. Likaså skall stabsenheten verka för en effektiv och rationell ärendehantering både externt och internt. Stabsenhetens handlägger även frågor beträffande alkoholserving och lotterier samt kontakter med det gemensamma kontoret för Överförmyndarnämnden i Östra Värmland.

Personalenheten

Är kommunens centrala enhet för personalfrågor och personaladministrativt stöd till förvaltningar.

Personalenheten skall utgöra en konsult- och stödfunktion för övriga förvaltningar inom PA-hanteringen, t.ex. vid anställning, avveckling, introduktion och rehabilitering/friskvård. Vid behov skall därvid utarbetas kommungemensamma policydokument.

Verksamhetsområdet omfattar central personaladministration, förhandlingar om kollektivavtal, facklig samverkan, företagshälsovård samt övriga frågor.

Ekonomiskt ledningsstöd

Fungera som central funktion och ge stöd till stab och övriga förvaltningar i ekonomiska frågor samt driva utvecklingsfrågor inom ekonomiområdet. Upprätta bokslut, budget och budgetuppföljningar för Filipstads kommun.

Inom enheten finns ekonomer som verkar mot teknikenhet (service och gata/park), fastighetsenhet och Stiftelsen Filipstadsbostäder.

Enheten sköter även administration och bokföring/redovisning för Filipstads Stadshus AB, Vårgårda Fastigheter AB, Novelty AB och Skogstörpa Fastigheter AB. Sköter även Filipstads kommuns stiftelser (17 st).

Systemansvar för Economa och IOF (inköp- och faktura).

Näringslivsenheten

Näringslivsenheten är organiserad i ett näringslivskontor som arbetar inom följande fokusområden:

- Näringslivsfrågor
- Turistbyrå
- Besöksnäring
- Skola/Kompetensförsörjning

Kultur- och föreningsutskottet

Fördelar förenings- och verksamhetsbidrag till ett stort antal föreningar verksamma i kommunen i syfte att få ett rikt och varierat föreningsliv i Filipstads kommun.

Medlen fördelas med utgångspunkt i en dialog mellan företrädare för de enskilda föreningarna, kommunens tjänstemän och ledamot i Kultur- och föreningsutskottet. Kfu fördelar kulturmedel som stöd till olika kulturevenemang i kommunen.

Kfu bereder det årliga utdelandet av Ferlin- och folkrörelse och föreningsstipendierna och Filipstads kommuns stipendium till bröderna Ericssons minne.

Kfu organiserar kommunens årliga Konstrunda med lokalt verksamma konstnärer och konsthantverkare.

Teknikenhet

Inom förvaltningen samlas flera enheter med inbördes mycket olika verksamhet:

- *Gata och park* svarar för underhåll av yttre anläggningar.
- *VA och avfall* svarar för vattenförsörjning och avfallshantering.
- *Fastighet* svarar för förvaltning av kommunens fastighetskapital.
- *Lokalvård* svarar för städning av alla kommunala fastigheter.
- *Kost* levererar måltider till barn, äldre och andra inom kommunens skolor och omsorgsverksamheter.
- *Idrotts och fritidsenhet* omfattar idrottsplatser och motionsanläggningar inom kommunen samt Kanotleder.
- *Biblioteksenhet* omfattar biblioteksverksamheten som bedrivs på kommunens huvudbibliotek i Filipstad, som integrerat folk- och skolbibliotek i Lesjöfors samt i samarbete med Kristinehamns kommun, via bokbuss.
- *Inköpsenhet* omfattar all upphandlingsverksamhet för samtliga förvaltningar inom kommunen.
- *IT-enhet* omfattar följande funktioner, drift av kommunens datasystem, installation och service av datorer, servrar, nätverk och kringutrustning, repro, post och lagerhållning av kontorsmaterial.

Den service vi ansvarar för berör flera basområden som måste fungera väl för att göra det enkelt och bekvämt att bo, arbeta och leva i kommunen. Vi ser långsiktigt på Filipstads kommun och arbetar för att det ska kännas självklart att vilja bo och rota sig och se sina barn växa upp här.

Effektivitet och sparsamhet med kommunens och innevanarnas resurser präglar vårt arbete och vi söker alltid att se till helhet och långsiktiga behov.

MÅL

Ksau:

Stabsenhet:

- Stabsenheten skall utveckla den gemensamma nämndadministrationen och de härtill hörande processerna. Vidare skall fortsatt införande och utveckling av dokument och ärendehanteringssystemet ske, med spridning av användandet till flera nyckelpersoner inom samtliga förvaltningar.
- Ekonomi- och kundtjänst skall under året utveckla arbetsmetoder och rutiner för att säkerställa en stabil och väl fungerande verksamhet med minimal sårbarhet för centrala funktioner inom organisationen.

Personalenhet:

- Målsättning är en fortsatt låg sjukfrånvaron. Målsättningen för 2013 – 2015 är en bibehållen sjukfrånvaro under 4,0 %, och att vara en av Sveriges kommuner med lägst sjukfrånvaro.

Näringslivsenheten

- Skapa bättre förutsättningar för tillväxt av nya företag och tillväxt i befintliga företag.
- Skapa relationer/arenor för utveckling av en bra dialog mellan kommunen och näringslivet.
- Stärka Bergsskolan och Gammelkroppa Skogsskolas roll i den lokala näringslivsutvecklingen.
- Utveckla kundanpassad kommunal service till företagen och stärka den positiva attityden till företagandet i kommunen "En dörr in".
- Att med entreprenörskap som utgångspunkt och fokus stimulera till ökad tillväxt inom besöksnäringen.
- Söka aktivt fler och nya vägar att jobba med entreprenöriellt lärande inklusive skola/näringsliv.

Kfu:

- Att stimulera det arbete som ständigt pågår samt att ge bidrag i syfte att främja kultur- och föreningsliv i kommunen och att uppmuntra till nya verksamheter.
- Att prioritera barn- och ungdomsverksamhet.

Teknikutskott

Administration:

- IT skall nyttjas effektivt och ekonomisk fördelaktigt sätt genom samverkan med övriga Värmlandskommuner såväl inom teknik som upphandlingar där så är möjligt.
- Inköpsverksamheten effektivisera upphandlingar genom att öka antalet avtal samt att förbättra köptroheten gentemot tecknade avtal.
- Biblioteksenhet
Samverkan: Fortsätta och utöka samarbetet med övriga bibliotek i Värmland, inom ramen för "Bibliotek Värmland", för att därigenom åstadkomma en bättre service för kommuninvånarna Filipstad. Förbättra servicen till äldre och handikappade.
Läs stimulering: Arbeta med bokprat, riktat mot i första hand grundskoleelever. Målsättning är att årskurserna 4 och 7 inom grundskolan skall erbjudas minst ett bokprat/besök på biblioteket per läsår. Vi skall vid inköp av media ta stor hänsyn låntagarnas egna önskemål.

Skattefinansierad verksamhet:

- Vårda och underhålla kommunens fastigheter och andra tillgångar väl. Ha en god framförhållning i den fysiska planeringen och ha en effektiv organisation.
- Hålla kostnaderna på en långsiktigt låg nivå.
- Fortsätta med energibesparande åtgärder för att hålla kostnadsnivån på en så låg nivå som möjligt.

- Arbeta med att göra Filipstad attraktivt som bostads- och arbetsort.

Avgiftsfinansierad verksamhet:

Vattenförsörjning och avloppshantering

- Dricksvattnet ska vara av god kvalitet:
  - Inga vattenanalyser ska visa 'otjänligt'. Vattenanalyser som visat 'tjänligt med anmärkning' ska inte överstiga 20.
  - Vattnet ska alltid finnas i kranen.
  - Få antal avbrott (högst 100 drabbade hushåll och inga drabbade verksamheter)
- Avloppssystemen ska ha en låg störningsnivå:
  - Högst 25 avloppsstopp och 4 översvämningar i källare.
- Avloppsvatten ska tas om hand på ett miljöriktigt sätt.
  - Inga miljörapporter från avloppsreningsverk ska föranleda anmärkningar från tillsynsmyndighet.
- Inläckage från regn- och dräneringsvatten skall minskas.

Avfallshantering

- Ökad källsortering:
  - Mängden osorterat hushållsavfall per invånare ska minska.
  - Mängden omhändertaget farligt avfall ska öka.
  - Tömma kunders avfallskärl enligt tömningsschema.
  - Mängden hushållsavfall som transporteras till Karlskoga för förbränning ska minska. Detta ska åstadkommas genom att graden av utsorterat återvinningsbart avfall ska öka.
  - Insamling av matavfall från hushåll och storkök ska påbörjas under 2013.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

tkr
Ramförslag för 2013 -153 852

Ksau:

Lönesamverkan -180

Teknikutskott:

Minskad intäkt kost Storfors ¹⁾ -120
 Infaltion entreprenad (asfalt, lastbil- och mask -300
 Ökade hyresintäkter netto ²⁾ 900
 Drift Kalhyttan ⁴⁾ -600
 Infaltion energi, fastighetsservice -500
 Återfört inflationstillägg 2 400
 Adm. Bidrag från Filipstads Stadshus Ab 700
 Energibesparande åtgärder 500
 Nykroppa gamla skola rivning ³⁾ 300
 Ökat skogsuttag 300
 Övrigt ej specificerat 700

Enligt KF § 64/2012 4 100

Minskad intäkt Storfors inryms i ram ¹⁾ 120
 Ökade kostnader Värmlandstrafik -400
 Korr. Ökade hyresintäkter ²⁾ 100
 Korr. Nykroppa gamla skola ³⁾ -300
 Korr. Drift Kalhyttan ⁴⁾ 100
 Sänkta kapitalkostnader pga. sänkt investeringsnivå 380

Äskat 2012-10-22 0

Enligt beslut i KS § 111/2012:
 Ökning av tillgängliga medel -150

Total minskning av ram 2013 3 950

Slutligt ramförslag för 2013 -149 902

Budget 2013 enligt KF § 108/2012 -149 902

1) – 4) avser ej fotnot utan visar endast posternas koppling till varandra

Övriga verksamhetsförändringar:

Under 2013 kommer förvaltningen att se över pensionsavgångar och erbjudande om pensionslösning för att klara kostnaderna inom angiven budgetram.

Stabsenhet

Behov finns att förstärka KS tillgängliga medel. För närvarande finns ca 500 tkr av totalt 1 500 tkr tillgängligt för framtida prioriteringar. Med hänsyn till pågående arbete inom E-tjänster, E-handel, kommunsammanbindande nät, bredbandsutveckling behöver tillgängliga medel höjas med 1 000 tkr. Utrymme finns dock inte att klara det inom förvaltningens ram.

Alternativ möjlighet kan vara att återbetala AFA-medel till viss del används för att finansiera personalenkät och ökad kostnad för kommunsammanbindande nät (Quadacom). Kostnad ca 250 tkr.

Personalenhet

Lönesamverkan Östra Värmland (LÖV) har genomförts och administration av löner sker fr.o.m. 2012-09-01 från Kristinehamn.

Näringslivsenhet

Särskild satsning på marknadsplan/marknadsföring av Kalhyttand multisportarena finansieras med erhållna Alfa-medel.

Etablering av servicecenter i Lesjöfors finansieras med bidragsmedel från Länsstyrelsen.

VERKSAMHETSMÅTT / NYCKELTAL

Personalenhetens alla nyckeltal följs upp i den personalekonomiska rapporten.

Tekniska enheten

Verksamhetsmätt	Redov	Redov	Budget	Budget
	2010	2011	2012	2013
Utlån Bibliotek	96 403	88 511	90 000	90 000
Utlån/invånare	9,1	8,4	8,5	8,50
Besök Bibliotek Filipstad	75 628	63 981	80 000	80 000
Besök Bibl. F-d/dag	285	263	300	300
Öppethållande				
- Bibliotek Filipstad	41	41	41	41
- Bibliotek Lesjöfors	4	4	4	4
- Bokbuss	8	8	8	8
Inköpta medier		2 526	2 500	2 500
Lunch ÅO/Handik.oms.	56,62	57,60	56,43	56,43
Lunch skolor	26,36	26,33	26,13	26,73
Lunch barnomsorg	27,95	28,07	26,14	26,61
Snittkostnad/städtime	194,86	193,93	198,12	204,36
Toppbeläggning m ²	5 500	5 500	5 500	5 500
Kostnad per m ² toppbel	116,31	133,38	134,57	152,77
Vinterväghålln. kr/m	29,06	22,89	23,71	24,36
Skogsareal ha	2 450	2 450	2 450	2 450
Nettointäkt per ha	535,00	541,00	540,00	669,00
Försäljning vatten m ³	891	860	890	890
Kostnad per m ³ va/avl	32,93	34,56	33,95	33,25
Intäkt per m ³ vatten	33,44	34,56	33,95	33,25
Hushållsavf. avgift per år	1 642	1 642	1 468	1 678
Fastighetsunderhåll/m ²	75,00	34,00	52,00	52,00

Nyckeltal fastighetsunderhåll 52 kr/m². Jämförelsetal för Stiftelsen Filipstadsbostäder är 90 kr/m².

INVESTERINGAR

Totala investeringar inom Kommunstyrelsen uppgår till 22 950 tkr för 2013.

Ks au	150 tkr
Serviceenhet	450 tkr
Fastighetsenhet	9 450 tkr
Teknik Skattefinansierat	4 950 tkr
Teknik Avgiftsfinansierat	7 950 tkr

Kommentarer till vissa investeringar 2013:

Energibesparing 5 000 tkr

Åtgärder för att energieffektivisera fastighetsbeståndet enligt särskild plan som behandlas av Teknikutskottet. Besparing är upptagen med 500 tkr med hänsyn till energisatsningar.

Intern lokalanpassning 3 000 tkr

Åtgärder enligt särskilt beslut i Teknikutskottet.

Kärl för matavfall 1 900 tkr

Insamling av matavfall beräknas påbörjas under 2013.

Inventarier data 1 400 tkr

800 tkr skall användas för att ändra teknisk plattform från Novell till Microsoft.

Följande investeringar har ej medtagits i investeringsbudgeten: Om- och tillbyggnad Nykroppa skola, Persbergs friskola, korset Konsul Lundströms väg samt plastgräsplan Kalhyttan. Dessa kommer att redovisas/prövas som särskilda ärenden.

BUDGETBEREDNINGENS FÖRSLAG

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG OCH BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar:

att ekonomiska målet 'balanskrav för 2013' ersätts med 'Resultat före avsättning till social fond skall vara minst 1,5 % av skatteintäkter och generella bidrag

att inrätta en social investeringsfond vars syfte är att finansiera insatser som motverkar arbetslöshet och beroende av försörjningsstöd, främst bland ungdomar

att minska socialnämndens ram, motsvarande den föreslagna ökningen för försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser, med 1 635 tkr

att till den sociala fonden tillskjuta 3 000 tkr

att uppdraga till kommunchefen att tillsätta en förvaltningsövergripande grupp som tar fram åtgärder och arbetsmetoder för att 'motverka arbetslöshet och beroende av försörjningsstöd, främst bland ungdomar', åtgärder som kan finansieras via den sociala fonden. I uppdraget ingår att söka samarbete med andra aktörer och finansärer för att 'växla upp' de anslagna medlen

att bemyndiga kommunstyrelsen att anslå medel ur sociala investeringsfonden

att utöka barn- och utbildningsnämndens ram med 2 000 tkr att fördelas mellan verksamheterna av nämnderna

att utöka kommunstyrelsens ram med 150 tkr till kommunstyrelsens tillgängliga medel

att förslaget till prioriteringar utgår 'Renovering av kommunhuset, Filipstad plan 2 och 3'

att i förslag till prioriterade områden tillföra 'Start av ungdomsråd'. Arbetet påbörjat av kommunfullmäktiges presidium genom dialog med skolornas elevråd

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta:

att anta av ekonomienheten upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för 2013-2015 efter ovan angivna justeringar

att i antagna delar bifalla förslag och yrkanden samt godkänna de motiveringar, dispositioner, regler och anslagsvillkor som angivits i handlingarna

att de ekonomiska ramarna för år 2014 fastställs senast juni månad år 2013 varvid målsättningen ska vara att budgetramarna innebär ett överskott på 1,5 % av skatteintäkter och statsbidrag

att investeringar för år 2013 härmed antagits om 25 200 tkr i enlighet med ovanstående beslut. Investeringar för efterföljande år kommer behandlas i senare beslut

att bemyndiga kommunstyrelsen att inköpa fastigheter varvid köpeskillingen för varje enskilt objekt ej får överstiga 2 000 tkr

att bemyndiga kommunstyrelsen att försälja fastigheter varvid köpeskillingen för varje enskilt objekt ej får överstiga 2 000 tkr

att för fyllande av kommunens medelsbehov 2013 av de till kommunen skattskyldiga utdebitera allmän kommunalskatt med 22 kr/skattekrona

att bemyndiga kommunstyrelsen, i mån av behov av likvida medel, uppta lån om högst 30 000 tkr i 2013 års budget

att bemyndiga kommunstyrelsens arbetsutskott att under 2012 från fall till fall pröva frågan om disposition av i budget 2013 upptagna medel

att bemyndiga ekonomienheten att vidta de redaktionella ändringar i budgeten som erfordras

att bemyndiga kommunstyrelsens arbetsutskott besluta om tilläggsbudget år 2013 för pågående projekt samt

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

att godkänna Kommunstyrelsens budgetförslag.

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND

Drift	Bokslut 2011	Budget 2012	Delårsprognos 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Intäkter	2 037	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Kostnader	-5 026	-5 498	-5 399	-5 649	-5 804	-5 964
Nettoram	-2 989	-3 498	-3 399	-3 649	-3 804	-3 964

Investeringar						

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Miljö- och byggnadsnämnden

Det politiska ansvaret för miljö- och hälsoskyddsarbetet samt plan- och byggfrågor i Filipstads kommun har miljö- och byggnadsnämnden som tar beslut i övergripande frågor inom verksamhetsområdet. I stor utsträckning har nämnden dock delegerat beslutsrätten till miljö- och stadsarkitektkontoret.

Miljö- och byggnadsnämndens övergripande målsättning är att aktivt arbeta för en god miljö med attraktiv bebyggelse, bra livsmedel, frisk luft, rent vatten samt levande sjöar och skogar. Miljö- och byggnadsnämndens verksamhet är tvärvetenskaplig och spänner över ett mycket stort antal naturvetenskapliga ämnesområden med tillhörande juridik.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Hälsoskydd

Hälsoskyddstillsynen omfattar hygienisk behandling, utbildningslokaler, bassängbad, radon, mätning av bakgrundsstrålning mm. Inomhusmiljö i bostäder handläggs vid klagomål.

Tillsynen syftar till att undanröja olägenheter för människors hälsa. I en bostad kan olägenheter till exempel bero på dålig inomhusmiljö (temperatur, buller, luftföroreningar, ventilation, dagsljus, vatten & hygien m.m.), ohyra och husdjursskötsel.

I andra lokaler kan olägenhet förutom ovan också bero på otillräckligt med toaletter, skötsel av hygien, städning, avfall m.m. Flertalet lokaler är anmälningspliktiga och kräver tid för handläggande.

Livsmedel

Livsmedelkontrollen omfattar verksamheter som hanterar livsmedel inom kommunen. Verksamheterna är kiosker, caféer, butiker, restauranger, producenter, tillfälliga livsmedelshanteringar som marknader mm.

Livsmedelkontrollen är riskbaserad, varje objekt riskklassas efter en modell som tar hänsyn till riskerna med livsmedelshandlingen och mängden livsmedel som tillverkas. I kontrollen ingår även kontroll av dricksvatten från vattenverk.

Miljöskydd

Miljöskyddsarbetet omfattar en rad verksamhetsområden som tillsyn och kontroll av utsläpp till vatten och mark av avloppsvatten och kemikalier, utsläpp till luft, skydd av grundvatten, förorenade områden, buller och avfallshandling.

Ansökningar om enskilda avlopp, värmepumpar, förlängt slam- och sophämtningsintervall behandlas årligen. Granskning av årsrapporter och kontroll av anläggningar som innehåller ozonnedbrytande och klimatpåverkande ämnen utförs årligen. Förvaltningen yttrar sig över tillstånd enligt miljöbalken samt deltar vid samrådsmöten inför bland annat tillståndsprovningar

Samverkan med Storfors kommun

Storfors kommun köper sedan 2006 tjänsten miljö- och hälsoskyddsinspektör (1 tjänst). Avtalet är dock uppsagt från 2013-01-01.

Miljösamverkan Värmland

Filipstads kommun deltar sedan februari 2008 i Miljösamverkan Värmland. Det övergripande syftet med Miljösamverkan Värmland är att medverka till ökad samverkan, möjliggöra resurseffektivt samarbete och samnyttjande av kompetenser för att åstadkomma en framgångsrik och långsiktig hållbar utveckling i Värmland.

Plan- och byggavdelningen

Arbetet med plan- och bygglovsfrågor sker inom ramen för de lagar och bestämmelser som finns för olika målgrupper såsom, kommunen, allmänheten, företag etc. Målet är snabb och enkel bygglovshantering, rådgivning och anvisningar i bygglov och planfrågor m.m.

Byggfrågor

Ansvariga tjänstemän ansvarar bland annat för nedanstående arbetsuppgifter:

Utöva tillsyn och kontroll över att bestämmelserna i plan- och bygglagen följs.

Förbereda beslutsunderlag i ärenden till nämnden.

Kompletteringar, infordran av yttranden, samråd, underlag för beslut, motiv till beslut, gällande lagrum, förslag till beslut mm.

Besluta i ärende för vilka delegationsrätt erhållits enligt upprättad delegationsordning.

Att skapa ett bra inomhusklimat genom att se till att funktionskontroll av ventilations- system utförs samt att eventuella anmärkningar åtgärdas.

Samverkan med Storfors kommun

Storfors kommun köper sedan 2005 tjänsten byggnadsinspektör (4 timmar i veckan). Avtalet kommer med stor sannolikhet sägas upp from 2013-01-01

Planfrågor

Ansvariga tjänstemän ansvarar bland annat för nedanstående arbetsuppgifter:

Medverka vid och ansvara för att erforderliga detaljplaner upprättas samt att de handläggs på ett formellt riktigt sätt.

Göra erforderliga planutredningar vid nya etableringsprövningar.

Medverka vid upprättande och handläggning av enklare planärenden så kallade enkelt planförfarande.

Medverka till att översiktsplanens intentioner efterlevs och genomförs. Ett tematiskt tillägg med fokusering på vindkraft är under framtagande

Se till att fastighetsbildningar sker i enlighet med bestämmelser i gällande naturvårdsföreskrifter, detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser. Medge mindre avvikelser från dessa bestämmelser om syftet ej motverkas.

MÅL

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

- Fortsatt operativ tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen.
- Fortsatt projektarbete med enskilda avlopp, eventuellt med stöd av Lova. Fokus kommer att ligga på någon av de sjöar i kommunen som inte uppfyller god ekologisk status.

Plan- och byggavdelningen

- Fortsatt arbete enligt PBL på bygglovsenheten
- Fortsatt arbete med den kommunomfattande översiktplanen. Det tematiska tillägget som behandlar vindkraft antogs under 2011. Fokus på landsbygdsutveckling i strandnära lägen, sk LIS-områden.
- Fortsatt hög planberedskap i relation till de förslag och önskemål på olika typer av boendeformer som finns eller kan komma att uppstå. Fritidshusområden, industrimark, strandnära områden, förtätningmöjligheter, seniorboenden etc. Både i Filipstads tätort och i kommunen som helhet.
- Fortsatt ajourhållning och uppdatering av primärkartan.
- Fortsatt samverkan med teknik och service.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

tkr	
Ramförslag för 2013	-3 649
Minskad intäkt pga avslut Storfors	-575
Minskad intäkt Storfors skall inrymmas i ram	575
Enligt KF § 64/2012	0
Äskat 2012-10-22	0
Total förändring ram 2013	0
Slutligt ramförslag för 2013	-3 649
Budget 2013 enligt KF § 108/2012	-3 649

INVESTERINGAR

Inga planerade investeringar. Dock pågår utredningar om nytt kartsystem vilket innebär att en investeringskostnad kommer lyftas som särskilt ärende när utredningen är klar.

BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta:
att godkänna lämnat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

att godkänna Kommunstyrelsens budgetförslag.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

Drift	Bokslut 2011	Budget 2012	Delårsprognos 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Intäkter	30 503	23 332	23 332	23 332	23 332	23 332
Kostnader	-189 988	-182 279	-184 720	-187 481	-192 587	-197 836
Nettoram	-159 485	-158 947	-161 388	-164 149	-169 255	-174 504
Investeringar	1 620	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Nämnd

Styrelsesammanträden och ledamöters deltagande i konferenser.

Gemensam administration

Gemensam administration omfattar förvaltningsledning, skol- och förskoleledning, centralt kansli, samt viss gemensam fortbildning.

Särskilda stödåtgärder

Skolskjutsar för förskoleklasser, grundskola och särskola. Gemensam servicefunktion för viss elevvård, elevförsäkringar, AV-hjälpmiddel m m.

Elevhälsa medicinska insatser - skolhälsovård

Skolhälsovården skall arbeta utifrån ett folkhälsovetenskapligt perspektiv, där man har ett hälsobegrepp som omfattar fysiska, psykiska, emotionella och sociala faktorer. Skolhälsovården skall vara i överensstämmelse med Socialstyrelsens Riktlinjer för skolhälsovård och FN:s konvention om barns rättigheter.

Skolhälsovård finns på alla skolor i olika omfattning beroende på skolans storlek. Det finns en skolsköterska med medicinskt ansvar för att garantera att skolhälsovårdens arbete bedrivs enligt lagar och förordningar. Skolläkare konsulteras via skolsköterska. Elevhälsans psykologiska insatser köps in på konsultbasis.

Förskoleverksamhet

Gemensam administration för kommunens barnomsorg.

Förskolor

Bullerbyn	4 avd
Junibacken	4 avd varav 1 natt/helgöppen
Björnen	2 avd
Storbron	4 avd
Villekulla, Lesjöfors	2 avd

Berguven, Nykroppa 2 avd

Hyttan, Brattfors 1 avd

Bergabacken, Nordmark 1 avd

Familjedaghem

2 grupper; Lesjöfors och Filipstads tätort.

Grundskola ink. grundsärskola, förskoleklass och fritidshem

Grundskola, förskoleklasser och fritidshem ansvarar, var och en utifrån sin specifika verksamhetsinriktning, för att ge eleverna möjlighet att inhämta och utveckla sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedborgare. De ger också en grund för fortsatt utbildning samt skall även bidra till elevernas harmoniska utveckling. Lärarna skall sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i olika former.

Skolan skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfattas av vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Grundsärskola

Barn som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapsnivå därför att de har en utvecklingsstörning ska tas emot i grundsärskolan.

Inom grundsärskolan finns en särskild inriktning, träningsskola. Träningsskola är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen. Utbildningen är nioårig och ska ge elever med utvecklingsstörning en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar.

Grundsärskola finns vid Strandvägsskolan och Ferlin-skolan. Träningsskola finns vid Strandvägsskolan.

Frivilliga skolformer: Gymnasieskola, Komvux, SFI, Särsvux och Uppdragsutbildning

Gymnasieskolan

Gymnasiereformen GY11 har infördes året 2011/2012 vilket innebär att nu går två årskurser enligt reformen Organisation och verksamhet som beskrivs nedan anges endast med de nya beteckningar som gäller GY11.

Läsåret 2012/2013 startade Hantverksprogrammet HV frisör vilket innebär att nu finns följande 10 nationella gymnasieprogram i Filipstad:

Bygg- och anläggningsprogrammet BA, EI- och energi programmet EE, Fordons- och transportprogrammet FT, Handels- och administrationsprogrammet HA, Hantverksprogrammet HV,, Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL, Industritekniska programmet IN, Naturvetenskapliga programmet NA Samhällsvetenskapliga programmet SA samt Introduktionsprogrammen IM och Individuella programmet för nyanlända.

Handels- och administrationsprogrammet HA, Hantverksprogrammet HV och Vård- och omsorgsprogrammet drivs helt som lärlingsprogram. Några elever på andra yrkesförberedande program har också lärlingsplatser.

Gymnasiesärskola

På Spångbergsgymnasiet finns gymnasiesärskola med verksamhetsträning och yrkesträning.

Gymnasiesärskolan vänder sig till ungdomar vars skolplikt har upphört och som har gått i grundskolan eller som inte kan gå i gymnasieskolan därför att de har en utvecklingsstörning.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen erbjuder Grundläggande vux, Gymnasial vux, SFI (svenska för invandrare), Särvux ,Introduktionsutbildning för invandrare, Vuxenlärling, Uppdragsutbildning samt Yrkesvux.

Med start höstterminen 2012 införs nya styrdokument för vuxenutbildningen vilket innebär en harmonisering med gymnasieskolan enligt GY11.

Vuxenutbildningen samordnas där så är möjligt med samverkanskommunerna i den utsträckning som med hänsyn till erforderligt lokalt utbud är möjlig.

Högskoleutbildning i form av distansutbildning via Lärcentrum erbjuds om efterfrågan finns.

Kulturskola

Klassundervisning i grundskolan samt grupp- och individuell musik/bildundervisning för i första hand grundskolans elever.

Övrigt

Bidrag

Nämnden lämnar, i enlighet med bestämmelser i Skollagen, bidrag per elev/barn till

- Persbergs fristående skola, fritidshem och fristående förskola Guldgruvan
- Fristående förskolan Skogsläntan

MÅL

Punkterna 2 till 5 sammanfaller med de statliga målen

1. Ekonomiska resurser

Ekonomiska resurser tillförs förskoleverksamhet och skola i nivå med vad jämförbara kommuner i genomsnitt avsätter per barn/elev.

2. Personalens utbildningsnivå

Förskollärare och lärare har, senast 2015, fullständig behörighet enligt förordningen om "behörighet och legitimation för lärare och förskollärare".

3. Utveckling, lärande och kunskaper

Alla elever klarar målen i samtliga ämnen.

4. Trygghet för barn och unga

Alla barn och ungdomar känner sig trygga i kommunen.

Alla elever är nöjda med sin skolgång.

5. Inflytande och delaktighet

Alla barn och elever har goda möjligheter till inflytande över sin utbildning och sin vardag i skola och förskoleverksamhet.

Vårdnadshavarna erbjuds goda möjligheter till inflytande över utbildningen.

Alla vårdnadshavare är nöjda med sina barns/ungdomars förskoleverksamhet och skolgång.

6. Skola – arbetsliv

Alla barn och ungdomar har god kännedom om arbetsgivare och möjligheter till arbete i Filipstads kommun.

Alla barn och ungdomar har en god självkännedom, ett gott självförtroende och en vetskap om att de är bra på något.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

tkr	
Ramförslag för 2013	-163 849
Minskning IKE gy	1 000
Ökat barnantal förskoleverksamhet	-900
Fortsättning skolutvecklingsprogrammet	-1 000
Minskning personal förskoleverksamhet HT-12	600
Minskning lärartjänster grundskola HT-12	700
Minskning lärartjänster frivilliga skolformer HT-12	1 000
IT-satsning minskade läromedelskostnader	
- grundskola	500
- Gymnasieskola	500
Återlagt inflationstillägg från 2% till 1%	475
Minskning personal förskoleverksamhet HT-13	300
Minskning lärartjänster grundskola HT-13	425
Minskning lärartjänster frivilliga skolformer HT-13	500
Enligt KF § 64/2012	4 100
Ökade kostnader nyanlända	-2 400
Interkommunala ersättningar grundskola	-250
Utökning barnantal Skogsglantan och Guldgruvan	-380
Volymökning grundskola	-500
Interkommunala ersättningar grundskola	250
Utökning barnantal Skogsglantan och Guldgruvan	380
Volymökning grundskola	500
Ökad kostnad nytt löneavtal lärarförbunden	-1800
Minskning lärartjänster 8-10 tjänster HT-13	1800
Äskat 2012-10-22	-2 400
Beslut enligt KS § 111/2012: Utökning av total ram	-2 000
Total ökning av ram 2013	-300
Slutligt ramförslag för 2013	-164 149
Budget 2013 enligt KF § 108/2012	-164 149

Grundskola inklusive grundsärskola, förskoleklass och fritidshem

Under år 2013 planeras inga verksamhetsförändringar rubricerade verksamheter.

Frivilliga skolformer: Gymnasieskola, Komvux, SFI, Särvox och Uppdragsutbildning

Frivilliga skolformer har haft en förväntad nedgång av elevtalen på gymnasieskolan som förbytts i en uppgång hösten 2012. Från förväntat ca 330 elever har vi ca 375 elever 121001. Vuxenutbildningen ökar framförallt inom SFI.

Gymnasieskolan nationella program

Samtliga nationella program har ökade elevtal utom Restaurant- och Livsmedelsprogrammet och Samhällsvetenskapliga programmet. Elevökningen ger överlag en högre fyllnadsgrad i undervisningsgrupper. En viss ökning av personal inom karaktären har krävts p.g.a. ökat elevtal. Hantverksprogrammet är nystartat med samtliga årskurser hösten 2012.

Personalökning hösten 2012 med effekt på 2013 är 2,0 tjänster.

Introduktionsprogram

Introduktionsprogrammets uppdrag ökar i takt med införanden av GY!! och ökade krav på grundskolekurser. Ca 100 elever har behov av undervisning i allt från 1 till 16 grundskolekurser.

Personalökning hösten 2012 med effekt på 2013 är 1,4 tjänster.

Vuxenutbildning

SFI har ökat från ca 40 studerande till 80 studerande under hösten 2012. Personalökning hösten 2012 med effekt på 2013 är 0,6 tjänster.

INVESTERINGAR

Kontinuerligt utbyte och förnyelse av inventarier inom såväl skola som förskoleverksamhet, 1 000 tkr
IT/data specialdestinerade medel 750 tkr

Elevhälsans medicinska insatser

Under år 2013 förutses inga förändringar inom elevhälsan.

Förskoleverksamhet

Antalet barn i tätorten har ökat och en ny avdelning behöver öppnas i början av 2013. Vid alla förskolor i glesbygden, utom Brattfors, minskar barnantalet. Start av familjecentral är skjutet på framtiden.

NYCKELTAL

Verksamhetsmätt	Budget 2011	Budget 2012	Budget 2013
UTBILDNING			
Grundskola			
Antal elever	869	863	837
kostn/elev	53 702	53 461	53 069
Särskola			
Antal elever	21	15	15
kostn/elev	259 048	279 533	280 267
Gymnasieskola			
Antal elever	358	351	340
kostn/elev	68 891	68 618	67 459
Förskoleverksamhet			
antal barn	416	414	428
kostn/barn	74 214	75 169	74 593
Fritidshem			
Antal barn	255	265	276
kostn/barn	19 231	20 758	18 971
Förskoleklass			
Antal elever	74	86	100
kostn/elev	51 608	48 035	42 010

BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsens beslutar:

att utöka barn- och utbildningsnämnden ram med 2 000 tkr att fördelas mellan verksamheterna av nämnden

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta:

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

att godkänna Kommunstyrelsens budgetförslag.

SOCIALNÄMND

Drift	Bokslut 2011	Budget 2012	Delårsprognos 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Intäkter	100 905	88 933	89 733	88 383	88 383	88 383
Kostnader	-324 602	-310 556	-312 509	-312 789	-321 653	-330 775
Nettoram	-223 697	-221 623	-222 776	-224 406	-233 270	-242 392

Investeringar	144	2 100	2 000	500	500	500
---------------	-----	-------	-------	-----	-----	-----

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Övergripande

Socialförvaltningen i Filipstads kommun ska på kommunfullmäktiges uppdrag via socialnämnden bedriva en utvecklande, effektiv och serviceinriktad verksamhet. Vi ska tillgodose invånarnas behov av hälso- och sjukvård, omvårdnad, omsorg, rehabilitering, dagverksamhet, bostadsanpassning, stöd och service enligt gällande lagar, förordningar och riktlinjer. Vidare ska jämställdhets-, genus och etniskt perspektiv beaktas i all verksamhet inom socialförvaltningen. Socialnämnden ska verka för goda arbetsvillkor för sin personal så att de kan utföra ett bra arbete. Verksamheterna ska svara för utveckling, uppföljning, utvärdering samt ledas och styras enligt uppsatta mål och ekonomiska ramar.

Staben

Staben är en stöd- och servicefunktion till hela förvaltningen. Staben sköter post- och diariehantering, sammanställning av samtliga ärenden till socialnämnden och individutskottet samt expediering av beslut. Vidare har staben hand om administration kring klagomålshanteringen, utför utredningsuppdrag, information till verksamhetschefer/handläggare om t.ex. lagändringar, rättsfall m.m. samt till allmänheten via hemsidan, ansvarar för arkiv, årlig revidering av delegeringsbestämmelser och attestförteckning. Staben sköter ekonomisk rapportering, momsredovisning, styrning av ekonomiska ramar, personalhantering för verksamhetschefer, tillsynsteam och stabspersonal samt assistentarbetsuppgifter åt socialchefen. Staben är även en stöd- och servicefunktion till FINSAM.

Tillsynsteam

Att på socialnämndens uppdrag bedriva en serviceinriktad, utvecklande och effektiv verksamhet enligt lagstiftning, mål och budgetramar.

Anhörigstöd

Anhörigstödet ska underlätta för anhöriga/närstående som under kortare eller längre tid gör insatser för en närstående. Anhörigstödet är en förebyggande verksamhet som genom personliga lösningar ska medverka till ökad livskvalitet både för den som är anhörig/närstående och vårdar samt den som är i behov av stöd. Den anhörige/närstående kan genom anhörigstödet få en förbättrad livssituation, samtidigt som risken för ohälsa minskas. Anhörigstödet riktar sig till alla målgrupper.

Biståndsbedömarverksamhet SoL (Socialtjänstlagen)

Biståndsbedömning utifrån socialtjänstlagen. Målgruppen är äldre och funktionshindrade. Biståndsbedömning sker efter den enskildes behov, för att tillförsäkra en skälig levnadsnivå. Beviljade ärenden rapporteras skriftligt och muntligt till respektive arbetsgrupp.

Handläggning – LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

Handläggning utifrån Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Målgruppen är personer som tillhör LSS personkrets enligt 1 § LSS. Bedömning sker efter den enskildes behov, för att tillförsäkra goda levnadsvillkor. Beviljade insatser rapporteras skriftligt och muntligt till respektive verkställare.

Assistent- och bemanningscentral (ABC)

Assistent- och bemanningscentralen (ABC) är en stöd- och servicefunktion till hela förvaltningen. ABC ansvarar för personaladministration gällande omvårdnadspersonal, debitering, fakturering, administration kring bostadsanpassning, samt övriga administrativa frågor. ABC sköter avgiftshantering inom eget och särskilt boende (ärendehantering, rådgivning, fakturering och jämkning), dödsboanmälningar för särskilt boende. ABC utför även andra uppdrag från verksamhetschefer på begäran.

Individ- och familjeomsorgen (IFO)

Ekonomi- och familjerättsgruppen

Handlägger försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, dödsboanmälan, familjerättsärenden, samt budgetrådgivning och skuldsanering. Verksamheten bedrivs enligt gällande lagstiftning och riktlinjer.

Barn- och ungdomsgruppen

Ska verka för goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar i kommunen och ge föräldrar stöd i föräldrarollen.

Gruppen utför utredningar enligt Socialtjänstlagen och LVU (Lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga), uppföljning av insatser i förekommande fall samt råd- och stödsamtal.

Vuxengruppen

Vuxengruppen arbetar med rådgivande och stödjande verksamhet samt utför drogprovtagning och medicinutdelning enligt delegation. Gruppen utför sociala utredningar enligt socialtjänstlagen eller LVM (Lag om vård av missbrukare i vissa fall) utifrån ansökningar eller anmälningar samt uppföljning av insatser i förekommande fall samt råd och stödsamtal.

Arbetsmarknads- och integrationsenheten (AIE)

AIE arbetar med människor som befinner sig i ett så kallat utanförskap när det gäller sysselsättning och arbete. AIE arbetar för att så många som möjligt, av de som finns inom verksamheten, skall nå sysselsättning och egen försörjning.

AIE arbetar med mottagande av ensamkommande flyktingbarn och bedriver i anslutning till detta två kommunala HVB-hem, Bergslagaren och Masmästaren. Inom AIE finns också Möjligheternas Trädgård som i huvudsak är en verksamhet som jobbar med rehabilitering av människor som coachas inom FINSAM

Ungdomens Hus

Ungdomens Hus ligger organisatoriskt under AIE och den övergripande målsättningen för verksamheten är att ungdomar ska erbjudas möjligheten till en bra och trygg fritidsaktivitet. Verksamheten ska erbjuda aktiviteter inom olika områden så att den når så många ungdomar som möjligt samt så ska, om möjligt, de flesta aktiviteter vara gratis eller kosta ytterst lite för den enskilde. Verksamheten vänder sig till ungdomar från årkurs 6 på högstadiet.

Särskilda boendeformer SoL

Tillhandahålla boendeplatser för de personer som är i behov av hemsjukvård, omvårdnad, stöd, service, omsorg och rehabilitering och som inte längre kan få detta tillgodosett på annat sätt.

Korttidsboende

Korttidsboende omfattar rehab- och korttidsenhet, som tillhandahåller platser för tillfälligt boende för personer med behov av rehabilitering, avlastning och/eller medicinska insatser.

Hemtjänst

Verksamheten ska underlätta för äldre och funktionshindrade, att i sin hemmiljö klara sin vardag på ett självständigt, aktivt och tryggt sätt. De insatser som kan beviljas är social/personlig omsorg, matdistribution, inhandling, städning, tvätt, ledsagning och trygghetslarm.

Hemsjukvård

Verksamheten omfattar hälso- och sjukvård och omvårdnad. Verksamheten ska underlätta för äldre och funktionshindrade att i sin hemmiljö klara sin vardag på ett självständigt, aktivt och tryggt sätt.

Kommunrehabilitering

Kommunrehab omfattar arbetsterapi, sjukgymnastik, dagverksamhet, sinnesträning, hjälpmedelsverksamhet och bostadsanpassning.

Kommunrehab är en verksamhet som bildar grund för en välfungerande helhet, där all personal inom hemtjänst, hemsjukvård, LSS och särskilda boendeformer är delaktiga i rehabiliteringsarbetet och, så långt det är möjligt, arbetar utifrån ett rehabiliteringsinriktat förhållningssätt.

Kommunrehab bedriver en rehabilitering som leder till att personer med aktivitets- och/eller funktionsnedsättning uppnår optimal aktivitets- och funktionsförmåga och därigenom kan de leva så aktivt och självständigt som möjligt i sitt dagliga liv för att öka livskvaliteten.

LSS-verksamheten

(Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade)

Verksamheten ska arbeta för att människor med funktionshinder, som bedöms omfattas av någon av lagens tre personkretsar, ska ges individinriktade stöd- och serviceinsatser för att främja rätten till jämlikhet, trygghet och delaktighet i samhället.

Socialpsykiatri

Verksamheten ska arbeta för att människor med psykisk sjukdom och/eller psykiska funktionsnedsättningar ges samordnade individuella stöd- och serviceinsatser för att främja rätten till jämlikhet, jämställdhet och delaktighet i samhället.

Övergripande strategi

För att utföra uppdraget ska vi se till att ha:

- En organisation med tydliga ansvarsområden på alla nivåer, beskrivna via ansvars- och befogenhetsbeskrivningar. Medarbetarsamtal ska genomföras individuellt.
- En målstyrd organisation med visioner, tydliga långsiktiga och årsvisa mål, resultatkrav på alla nivåer och genomarbetade kvalitets- och effektmål samt åtgärdsplaner, för att nå målen.
- En målstyrd utbildning, innefattande jämställdhets-, genus- och etniska perspektivet.
- Ändamålsenliga lokaler.
- Ändamålsenliga ekonomiska och administrativa system samt rutiner.

- Arbetsmetoder och hjälpmedel ska tillhandahållas och användas i enlighet med vetenskap, beprövad erfarenhet och modern utveckling.
- Verksamheterna ska präglas av rättssäkerhet, kompetent och kvalitetsinriktad personal, bra bemötande/inlevelseförmåga och god service.
- Utveckla metoder för att bli en konkurrenskraftig och attraktiv arbetsgivare.

Organisation

Se verksamhetsplan.

Pågående projekt/processer

- FINSAM – samordningsförbundet i Östra Värmland
- Kvinnojouren - förstärka stödet tillvåldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
- Barn i utsatta miljöer
- Omvårdnadscollege
- Omvårdnadslyftet
- Värdegrundsarbete
- Demensprojekt

Antagna planer

- Verksamhetsplan
- Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

MÅL

Socialnämnden har valt att anta de fyra utmaningarna inom Nya perspektiv (mål under respektive utmaning är de antagna mål som relaterar till socialförvaltningen). I socialnämndens dokument finns en mer utförlig beskrivning av samtliga mål, både kortsiktiga och långsiktiga.

1. Den sårbara familjen

Filipstads kommun ska skapa förutsättningar för att barnfamiljer inom kommunen ska känna sig trygga samt att det vid behov skall finnas ett utvecklat och anpassat stöd för familjer.

2. Riskbruk och riskbeteende

Filipstads kommun ska aktivt uppmärksamma riskbruk och riskbeteende i kontakter med elever, klienter, patienter och brukare. För att stödja inriktningen ska det, år 2014, finnas en struktur för kompetensutveckling i MI (motiverande samtal).

3. Psykisk hälsa

Filipstads kommun ska arbeta för att medborgarnas psykiska välbefinnande ska öka, samt att kommunen ska bidra till en ökad kunskap om psykisk hälsa hos allmänheten.

4. Äldres hälsa

Filipstads kommun ska skapa förutsättningar för en trygg, frisk ålderdom för äldre i kommunen. Detta ska

komma den enskilde till del genom en ökad kvalitet i berörda verksamheter och inom följande områden:

- God vård i livets skede
- Preventivt arbetssätt (t ex undernäring, fall, trycksår och dålig munhälsa)
- God vård vid demenssjukdom
- God läkemedelsbehandling för äldre
- Sammanhållen vård och omsorg

5. Handikappolitiskt mål

Programmets rubrik har fått lydelsen "Delaktighet i samhället för människor med varierande levnadsvillkor".

VERKSAMHETSFÖRÄNDRING

tkr	
Ramförslag för 2013	-230 141
SÄBO, 12 särskildaboendeplatser	-3 200
Hemtjänst ej verkställd besparing 2012 ¹⁾	-1 030
Intäkt LOV	-550
Ta bort arbetstidsförkortning 3-3 korttidsboendet	500
Reducera 1,0 åa rehabassistent på Kommunrehab	400
Sänkning personaltäthet SÄBO med 0,04 åa	2 000
Föreningsbidrag/Fenix	500
Arbetsmarknadsenhet/daglig verksamhet	800
Hemtjänst ¹⁾	1 530
LSS elevhem	500
LSS gruppbostad ²⁾	950
Utredning HSL (Hälso- och sjukvård) ³⁾	760
Integration 1,0 åa	440
IFO institutionsvård vuxna	500
Enligt KF § 64/2012	4 100
LSS kommunal assistans	385
Hemtjänst ¹⁾	-500
Individ- och familjeomsorg (försörjningsstöd) ⁴⁾	-1 235
Arbetsmarknadsåtgärder ⁵⁾	-400
Hälso- o sjukvård, minskade intäkter/vikarieanslag	-500
LSS gruppbostad ²⁾	150
Sänkt personaltäthet rehab-/korttidsenhet 0,04 åa	200
Ej genomförbar besparing ³⁾	-400
Ej lägga ut inflationstillägg på verksamheterna	1 500
Minska behandlingskonton:	
* bostadsanpassning	200
* hjälpmedel	200
* Institutionsvård barn o ungdom	200
* Familjehemsvård barn o ungdom	200
Hemtjänst ¹⁾	-1 000
Minska följande konto:	
* handledning	250
* fortbildning	250
* färdtjänst	250
* kapitalkostnader	250
Äskat belopp 2012-10-22	0

Beslut i KS § 111/2012:	
Försörjningsstöd ⁴⁾	1 235
Arbetsmarknadsinsatser ⁵⁾	400

Total minskning av ram 2013 **5 735**

Slutligt ramförslag 2013 **-224 406**

Budget 2013 enligt KF § 108/2012 **-224 406**

1)-5) avser ej fotnot utan visar posternas koppling till varandra.

Hemtjänst

- I budgeten för 2012 tilldelades hemtjänsten en utökning av ram samtidigt som det togs ett besparingsbeslut, att hemtjänsten skulle spara 2 095 tkr. Förvaltningen har inte klarat av denna nettobesparing med 795 tkr under 2012. Förvaltningen bedömer att hemtjänsten behöver öka sin budgetram med 1 000 tkr för att klara dagens behov och förutsättningar.

Särskilda boenden

- Antalet särskilda boendeplatser på Älvkullen har ökat från 70 platser till 82. På årsbasis innebär det en nettokostnad med 3 200 tkr. Nämnden beslutade 2012-04-17 att sänka personaltätheten på särskilda boenden med 0,04 årsarbetare (åa) från 0,59 till 0,55. En besparing på årsbasis med 2 000 tkr. Totalt är nettoökningen för särskilda boenden 1 200 tkr.

LSS-verksamheterna

- Elevhem: Kostnaden för elevhem har minskat under 2012. Med anledning av denna volymförändring har nettobudgeten reducerats med 500 tkr för 2013.
- Gruppbostad: Nettobudgeten för verksamheten har minskats med 2,75 åa, vilket motsvarar 1 100 tkr. Beslut taget 2012-06-12 avseende 2,0 åa, resterande 0,75 åa avser övertalig person som gått i pension.
- Förändringar i assistansärenden ger en besparing med 385 tkr.
- Besparing tagen för budget 2012, att reducera 1,35 åa natt på Blombackavägen är ej verkställd. Besparingskravet ligger kvar för 2013, men är ett hot då förvaltningen i dag inte har någon lösning i frågan.

Rehab-/ och korttidsenheten/Kommunrehab

- Nämnden beslutade 2012-04-17 att ta bort arbetstidsförkortning 3-3, vilket ger en besparing med 500 tkr.

- Samma datum beslutades även att reducera 1,0 åa rehabassistent på Kommunrehab, vilket ger en besparing med 400 tkr.
- Nämnden beslutade 2012-06-12 att minska personaltätheten på rehab- och korttidsenheten med 0,04 åa. Minskningen innebar en reduktion med 0,56 åa, vilket ger en besparing med 200 tkr.

BIM Barn i missbruksmiljöer
 BUP Barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning
 BUN Barn- och utbildningsnämnden
 LOV Lagen om Valfrihetssystem

Hälsa- och sjukvård

- Minskade intäkter för inkontinenshjälpmedel med 100 tkr innebär ett ökat behov med motsvarande belopp.
- Ett ökat behov av vikarieanslag föreligger med 400 tkr.
- Reducering av personalkostnader inom befintlig stat med 360 tkr.

Arbetsmarknads- och integrationsenhet

- Ej återbesätta 1,0 åa i samband med pensionsavgång, besparing 400 tkr. Åtgärdad under 2012.
- Omplacera 1,0 åa till vakant tjänst inom daglig verksamhet, besparing 400 tkr.
- Reducera föreningsbidrag/Fenix med totalt 500 tkr. Se separat paragraf gällande Fenix.
- Minska 1,0 åa på HVB-hem, besparing 440 tkr. Åtgärdad under 2012.
- Utöka ramen för arbetsmarknadsåtgärder med 400 tkr då förvaltningen tagit emot fler personer med särskilt anställningsstöd osv. Här presenteras det som en kostnad, men om dessa personer i stället skulle ha haft försörjningsstöd hade kostnaden blivit ännu större.

Individ- och familjeomsorgen (IFO)

- Den budgeterade kostnaden för institutionsvård vuxna har minskat med 500 tkr.
- För övrigt har medel omfördelats inom Individ- och familjeomsorgens verksamheter samt att ytterligare medel för försörjningsstöd äskats med 1 235 tkr. Totalt innebär det att budgeten för försörjningsstöd ökar från 10 300 tkr (2012) till 12 300 tkr (2013).
- IFO:s nettoökning av ram uppgår till 400 tkr, vilket är en mycket slimmad ram.

VERKSAMHETSMÅTT / NYCKELTAL

Verksamhetsmått	Utfall 2011	Budget 2012	Budget 2013
Individ- och familjeomsorgen (IFO) (Egna personalkostnader ingår ej i IFO:s nyckeltal)			
Nettokostnad i tkr:			
Vuxna	3 896	3 692	2 934
Barn och ungdom	6 904	7 870	6 787
Försörjningsstöd			
Nettokostnad i tkr	10 984	10 300	13 340
Matdistribution			
Antal portioner	45 858	47 187	45 633
Inhandling			
Antal tillfällen	4 737	4 799	4 738
Tvätt			
Antal tillfällen	2 659	2 655	2 854
Städ			
Antal tillfällen	4 278	4 300	4 294

Ordlista förkortningar

SoL Socialtjänstlagen
 HVB Hem för vård eller boende
 LVU Lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga
 LVM Lag om vård av missbrukare i vissa fall
 LSS Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
 LASS Lagen om assistansersättning
 FK Försäkringskassan
 BBIC Barns behov i centrum

Verksamhetsmätt	Utfall 2011	Budget 2012	Budget 2013
-----------------	----------------	----------------	----------------

Särskilda boenden exkl serviceboende			
Antal platser	119	119	131
Serviceboende			
Antal platser	22	22	22
Rehab- och korttidsenh (exkl hyror, städ och specialistpersonal)			
Antal platser	17	14	14
Antal vårddygn	6 090	5 110	5 110
Kostnad/plats/år i kr	404 241	457 357	413 500
Kostnad/vård dygn i kr	1 128	1 253	1 133
LSS-verksamheterna			
Personlig assistans LASS/FK			
Antal personer	18	17	17
Personlig assistans kommunal			
Antal personer	7	6	6
Gruppboende vuxna			
Antal platser	22	23	22
Kostnad/plats i kr	683 377	748 608	734 818
Daglig verksamhet			
Antal personer	41	45	40
Kostnad/plats	65 476	71 066	78 425
Socialpsykiatri Paradisgården boende - psykiatri			
Antal platser, varav:	12	13	11
Särskilt boende		10	10
Växelvärd		1	1
Stödboende		2	
Kostnad/plats i kr	338 458	318 083	357 545
Kostnad/vård dygn i kr	927	871	979

INVESTERINGAR

Budgetbehovet för investeringar 2013 beräknas till 500 tkr.

BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen beslutar:

att minska socialnämndens ram, motsvarande den föreslagna ökningen för försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser, med 1 635 tkr

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta:

att i övrigt godkänna lämnat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

att godkänna Kommunstyrelsens budgetförslag.

ÖVRIGA NÄMNDER

Drift	Bokslut 2011	Budget 2012	<i>Delårsprognos 2012</i>	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
<i>Överförmyndare</i>						
Intäkter	309					
Kostnader	-3 749	-2 172	-2 852	-2 230	-2 290	-2 351
Nettoram	-3 440	-2 172	-2 852	-2 230	-2 290	-2 351
<i>Valnämnd</i>						
Intäkter						
Kostnader	-9	-10	-10	-10	-410	-10
Nettoram	-9	-10	-10	-10	-410	-10
<i>Revision</i>						
Intäkter						
Kostnader	-594	-578	-578	-578	-578	-578
Nettoram	-594	-578	-578	-578	-578	-578
Nettoram	-4 043	-2 760	-3 440	-2 818	-3 278	-2 939
Investeringar	0	0	0	0	0	0

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Överförmyndare

Överförmyndaren/nämnden (ÖF) är en obligatorisk och starkt lagreglerad verksamhet som skall förhindra att personer som inte själva kan tillvarata sin rätt inte drabbas av rättsförluster. Det kan gälla omyndiga personer eller personer som på grund av sjukdom, psykisk störning, funktionshinder eller hög ålder inte kan bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

För den som har behov av hjälp medverkar ÖF till att god man, förvaltare eller förordnad förmyndare förordnas. Vidare åligger det ÖF att utöva tillsynen över hur uppdragen genomförs.

Fr.o.m. 2011-01-01 föreligger samverkan inom Överförmyndarverksamheten i Östra Värmland mellan Kristinehamn, Karlskoga, Filipstad, Degerfors och Storfors.

Nämnd och kansli finns i Kristinehamn.

Valnämnd

Ansvarar för genomförande av lokala val.

Revision

Fullmäktige tilldelar revisionen anslag. Revisorernas budget skall beredas av fullmäktige och inte av något organ som själv är föremål för revision.

Fullmäktige skall inte styra revisorerna. Revisorernas uppgift är att arbeta självständigt och välja inriktning på sin granskning för att upprätthålla en oberoende ställning och trovärdighet.

När revisionsanslaget är fastlagt disponeras detta fullt ut av revisorerna.

Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen och revisorernas uttalande i frågan om ansvarsfrihet till fullmäktige inför deras prövning och beslut.

Revisorernas uppdrag är att årligen granska all verksamhet som nämnder, styrelser och beredningar har fått i uppdrag att genomföra eller förvalta.

Revisorerna skall med sin granskning pröva om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, dvs. om den efterlever och lever upp till fullmäktiges mål och beslut, följer lagstiftning, avtal och föreskrifter,
- verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, dvs. om resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra,
- räkenskaperna är rättvisande, dvs. om redovisningen är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed och ger en rättvisande bild av tillståndet,
- den interna kontrollen som nämnderna ansvarar för är tillräcklig, dvs. om det finns en tillräcklig styrning, uppföljning, kontroll och säkerhet.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRING

Ramförslag för 2013	-2 818
Inga äskanden	
Enligt KF §64/2012	0
Äskat 2012-10-22	0
Total förändring ram 2013	0
Slutligt ramförslag för 2013	-2 818
Budget 2013 enligt KF § XX/2012	

Överförmyndare

Samverkan inom överförmyndareverksamheten fortlöper enligt avtal.

Valnämnd

Kommun-, Landsting- och Riksdagsval, samt EU-val sker 2014.

Revision

Kommunfullmäktige tilldelar revisionen anslag.

BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

För Överförmyndare och Valnämnd:
att föra ärendet vidare till kommunstyrelsen utan eget förslag.

För Revision:
att föra ärendet vidare till kommunfullmäktige utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

För Överförmyndare och Valnämnd:
att godkänna upprättat budgetförslag

För Revision:
att föra ärendet vidare till kommunfullmäktige utan eget förslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

För Överförmyndare och Valnämnd:
att godkänna Kommunstyrelsens budgetförslag.

För Revision:
att fastställa Kommunrevisionens budget till 578 tkr.

FINANSIERING

tkr	Bokslut 2011	Budget 2012	Delårsprognos 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Intäkter	581 439	582 548	586 725	597 659	608 124	624 797
Kostnader	-42 618	-41 530	-43 280	-47 406	-45 817	-49 111
Netto	538 821	541 018	543 445	550 253	562 307	575 686

Verksamhet						
Skatteintäkter	358 446	368 455	368 056	380 536	390 452	407 632
Slutavräkning	9 208	1 953	7 381	-4 415	0	0
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	107 725	113 642	114 695	125 218	124 051	125 070
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	22 180	21 246	20 995	22 599	22 599	22 599
Regleringsbidrag/avgift	10 800	5 286	5 170	4 838	2 050	-1 275
Strukturbidrag	1 446	1 439	1 440	1 440	1 440	1 440
LSS-avgift	6 775	6 753	6 719	6 685	6 685	6 685
Kommunal fastighetsavgift	15 208	16 504	15 999	15 999	15 999	15 999
Finansiella intäkter	15 997	12 190	11 690	12 000	11 300	11 100
Finansiella kostnader	-5 193	-5 000	-5 250	-5 600	-6 000	-6 300
Social investeringsfond				-3 000		
Pensionskostnad intern	22 045	22 095	22 095	22 725	23 406	24 109
Pensionkostnad	-37 425	-36 530	-38 030	-38 806	-39 817	-41 536
Kapitalkostnader	11 609	12 985	12 485	10 034	10 142	10 163
Netto	538 821	541 018	543 445	550 253	562 307	575 686

VERKSAMHETS BESKRIVNING

Skatteintäkter och bidrag

Skatteintäkter

Skatteintäkterna för år 2013 - 2015 är beräknade enligt SKL, Sveriges kommuner och landsting, cirkulär 12:46 och grundar sig på en befolkningsförändring på 0 personer per år 2013 - 2015 (10 511- 10 511 - 10 511).

Befolkningsminskning senaste åren på kalenderårsbas:

2007	-170
2008	-100
2009	-56
2010	-64
2011	-48
2012-09	-10

Skattesats Filipstads kommun

	2013	2012
Kommun	22,00 kr	22,00 kr
Landsting	11,20 kr	11,20 kr
Kyrka	1,78 kr	1,78 kr
Total skattesats	34,98 kr	34,98 kr

Bidrag

Under 2013 - 2015 utgår i nuläget inga tillfälliga konjunkturstöd.

Finansiella intäkter

Totala finansiella intäkter kommer att uppgå till 12 000 tkr.

- Avkastning från Filipstads Värme AB 2 500 tkr
- Ränteintäkt från Filipstads Stadshus AB 3 650 tkr
- Ränteintäkt från Filipstads Energinät AB 1 780 tkr
- Ränteintäkt likvida medel 70 tkr
- Arbetsgivaravgift ungdomar 18-25 år 4 000 tkr

Finansiella kostnader

Totala finansiella kostnader beräknas uppgå till 5 600 tkr.

Den totala låneskulden beräknas uppgå till 147,1 mkr per 2013-12-31.

Upplåning, i mån av behov av likvida medel, är inkluderad med 15,0 mkr.

- Räntekostnaden för lån 5 100 tkr
- Övriga finansiella kostnader 500 tkr

Under finansiella kostnader kommer kostnaden för den sociala investeringsfonden, 3 000 tkr, att bokföras. Beslut om att anslå medel ur fonden till förvaltningarna sker i Kommunstyrelsen.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaden beräknas med utgångspunkt från det bokförda värdet av investeringen och från den internränta som är fastställd av Svenska Kommunförbundet. Internräntan utgör förvaltningarnas räntekostnad för utförda investeringar. Internränta uppgår under 2013 till 2,90 % (4,20 % för 2011).

Beräkning av kapitalkostnaderna sker i Economa anläggningsrutin. Kapitalkostnaden påförs fr.o.m. innevarande år.

Pensioner

Fr.o.m. 1998 tillämpas den s.k. blandmetoden vid beräkning av pensionsskulden.

"Blandmetoden" innebär att den totala pensionsskulden redovisas i balansräkningen t.o.m. 1997 därefter redovisas endast den pensionsskuld som intjänats fr.o.m. 1998.

Kommunfullmäktige har beslutat att intjänade pensionsrätter ska avsättas som individuell del. Kommunens utgångspunkt är att för framtida pensioner ska ej någon ny pensionsskuld uppstå.

Beräkningen grundas på prognos från kommunernas pensionsanstalt (KPA) och omfattar all personal.

Nettokostnaden för pensioner under 2013 ökar jämfört med 2012 med ca 1,6 mkr och inryms i budgetförslaget.

Pensionskostnaden består av följande delar:

tkr	Budget 2012	Budget 2013
- Utbetalad pension exkl. löneskatt	14 588	15 780
- Individuell del exkl. löneskatt	14 918	15 587
- Löneskatt	7 158	7 609
- Förändring PFA	-134	-170
Total pensionskostnad	36 530	38 806
avgår:		
-Intern avtalspension	-22 095	-22 725
Nettokostnad pension under finansieringen	14 435	16 081
<i>Förändring</i>		<i>1 646</i>
* Avsättning pensioner och löneskatt PFA 98-00 (bokförd som avsättning)	2 619	3 160
* Ansvarsförbindelse	309 853	329 171

BUDGETBEREDNINGENS FÖRSLAG

Betalningsberedskapen bör uppgå till 10-15 mkr, med anpassning beroende på koncernlikviditet. KS bemyndigas att uppta lån för att säkerställa koncernlikviditeten.

att i övrigt föra ärendet vidare till kommunstyrelsen utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen beslutar:

att inrätta en social investeringsfond vars syfte är att finansiera insatser som motverkar arbetslöshet och beroende av försörjningsstöd, främst bland ungdomar

att till den sociala investeringsfonden tillskjuta 3 000 tkr

att uppdra till kommunchefen att tillsätta en förvaltningsövergripande grupp som tar fram åtgärder och arbetsmetoder för att 'motverka arbetslöshet och beroende av försörjningsstöd, främst bland ungdomar', åtgärder som kan finansieras via den sociala fonden. I uppdraget ingår att söka samarbete med andra aktörer och finansierare för att 'växla upp' de anslagna medlen

att bemyndiga kommunstyrelsen att anslå medel ur sociala investeringsfonden

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta:

att för fyllande av kommunens medelsbehov 2013 av de till kommunen skattskyldiga utdebitera allmän kommunalskatt med 22 kr/skattekrona

att bemyndiga kommunstyrelsen, i mån av behov av likvida medel, uppta lån om högst 30 000 tkr i 2013 års budget

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT
----

att godkänna Kommunstyrelsens budgetförslag.

INVESTERINGAR

Nämnd/ Förvaltning/ Projekt	Bokslut 2011	Budget 2012 (inkl. TB)	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
<i>Kommunstyrelsen</i>	-44 256	-65 097	-22 950	-20 400	-19 100
Ksau					
Ek.led.stöd / Stabsenhet	-148	-300	-150	-150	-150
1500 Server Economa		-100	-100	-100	-100
1500 Inventarier kundtjänst	0	-100			
1510 Datautrustning personalenhet	-148	-100	-50	-50	-50
Teknikutskott	-44 108	-64 797	-22 800	-20 250	-18 950
- Fastighetsenhet	-26 827	-42 638	-9 450	-9 450	-9 450
0201 Div. investeringar fastighet	-68	-100	-300	-300	-300
0202 Markförvärv	-17	-353	-100	-100	-100
0204 Ombyggnad hissar		-4 500			
0205 Biobelysning folkskolor		-150			
0206 Tak Wasahallen		-700			
0207 Underhållssystem		-250			
0208 Bibliotek Filipstad	-6 654	-1 443			
0209 Energibesparing	-1 126	-6 000	-5 000	-5 000	-5 000
0210 Säkerhet / Skydd	-250	-200	-300	-300	-300
0211 Handikappåtgärder	-252	-300	-200	-200	-200
0212 Yttre miljö skolor	-86	-200	-300	-300	-300
0213 Militärförrådet	-7 772	-2 228			
0214 Folkvandervården Filipstad	-32				
0215 Reception Nämndhuset	-3 247	-353			
0216 Trygghetsboende Eken 12	-593	-21 407			
0260 Interna lokalanpassningar	-137	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
0263 Åtgärder skolor	-1 586	-1 114			
0267 Kalhyttans friluftsområde	-4 910	-90			
1607 Inventarier kost (fastighet)	-97	-250	-250	-250	-250
- Serviceenhet	-384	-475	-450	-450	-450
1602 Städustrustning	-259	-100	-200	-200	-200
1604 Inventarier kost	-125	-375	-250	-250	-250
- Teknisk enhet avgiftsfin.	-8 594	-12 577	-7 950	-6 750	-5 350
0501 Serviser, vatten	-59	-60	-60	-60	-60
0502 Serviser, avlopp	-170	-60	-60	-60	-60
0503 Utbyte ventiler	-31	-556	-100	-100	-100
0504 Miljöprojekt RV 63	-2 469	-3 031			
0510 Ledningsarbete	-2 458	-3 600	-3 500	-3 600	-3 700
0562 Installation UV-ljus, hårdhetshöjning		-2 000			
0563 Vattenverk	-394	-786	-590	-590	-590
0564 Processbyggnad Persberg	-1 613				
0564 Yttre skalskydd VV Filipstad		-800			
0571 Bioreaktor		-200			
0572 Avlopprensingsverk	-670	-996	-640	-640	-640
0591 VA-ledning Kalhyttans friluftsområde	-462	-288			
0602 Renhållning, ej spec.	-87	-200	-200	-200	-200
0620 Gasturbin Långskogen	-181				
Byte centrifug Reningsverk			-500		
Processbyggnation				-1 500	
Renhållning kärl för matavfall		35	-1 900		
Renhållning - köp av mark Långskogen			-400		

INVESTERINGAR

Nämnd/ Förvaltning/ Projekt	Bokslut 2011	Budget 2012 (inkl. TB)	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
- Teknisk enhet skattefin.	-7 339	-8 357	-3 200	-2 900	-3 000
0102 Lekland och bubbelpool	-642	-858			
0103 Övriga maskiner	-151	-600	-100	-100	-100
0104 Gräsklippare					
0107 Traktor	-568				
0301 Vålkomstavlör	-337				
0311 Iordningställande centrum	-36	-500	-400		
0310 Anläggning av gator	-766	-3 154	-1 700	-1 800	-1 900
0321 Stadsmiljö/Tillgänglighet	-4 009	-150			
0322 Energibesparande åtgärder	-830	-1 635	-1 000	-1 000	-1 000
0391 Infartsväg Kalhyttan friluftsområde		-810			
0401 Badplats Flakudden		-650			
TK administration	-964	-750	-1 750	-700	-700
- IT-enhet	-914	-650	-1 450	-650	-650
1521 Inventarier Repro		-50	-50	-50	-50
1522 Inventarier Data	-914	-600	-1 400	-600	-600
1523 Inventarier Växel					
- Biblioteksenhet	-50	-100	-300	-50	-50
1590 Inventarier bibliotek	-50	-100	-50	-50	-50
RFID_utrustning			-250		
Miljö- och byggnadsnämnd	0	0	0	0	0
Barn- och utbildningsnämnd	-1 620	-2 030	-1 750	-1 750	-1 750
2020 Kansliet	-875	-1237	-1000	-1000	-1000
2021 IT-satsning	-745	-793	-750	-750	-750
Socialnämnd	-144	-2 100	-500	-500	-500
2101 Inventarier gemensamt	-144	-2 100	-500	-500	-500
Totalt	-46 020	-69 227	-25 200	-22 650	-21 350

Budgetberedningens kommentarer:

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag

Kommunstyrelsens förslag:

att i förslaget till prioriteringar utgår 'Renovering av kommunhuset, Filipstad plan 2 och 3'

att investeringar för år 2013 härmed anagits om 25 200 tkr. Investeringar för efterföljande år behandlas i senare beslut.

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

Kommunfullmäktiges beslut:

BUDGETMODELL

Budgetmodellen som utarbetats av kommunförbundet syftar till att få en enklare och enhetligare budgetering och redovisning i kommunerna.

Filipstads kommuns budgetmodellen består av:

- Driftbudget   visar de olika verksamheternas budgeterade intäkter och kostnader.

- Investeringsbudget   visar hur kommunens investeringsutgifter har fördelat sig på olika objekt under året.

- Resultatbudget   visar årets finansiella resultat och förklarar hur det uppkommit.
Den beskriver hur kommunen finansierat verksamheten under året (intäkter) och vilken resursförbrukning prestationerna fört med sig (kostnader).
I resultatbudgeten kan man vidare utläsa förändring av det egna kapitalet (kommunens förmögenhet).

- Kassaflödesbudget   visar hur kommunen fått in pengar och hur dessa har använts under året.
I kassaflödesanalysen behandlas till skillnad mot resultatbudgeten enbart in- och utbetalningar. Av kassaflödesanalysen kan utläsas förändringar av kommunens likvida medel vid årets början och vid årets slut.

- Balansbudget   visar kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och eget kapital / skulder på bokslutsdagen.

Ovanstående budgetar har sin direkta motsvarighet i redovisningen:

- driftredovisning
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- investeringsredovisning

EKONOMISKA STYRPRINCIPER

Kommunfullmäktige antog 2010-03-18 enligt § 9, följande regler och principer för ekonomistyrning:

I dokumentet framhålls bland annat att dagens utveckling med alltmer krympande resurser jämsides med nya åtaganden och krav från myndigheter och medborgare medför krav på högre effektivitet och bättre nyttjande av befintliga resurser. Kravet på att kommunernas ekonomi ska vara i balans samtidigt som situationen på arbetsmarknaden medför behov av kraftigt ökade insatser från kommunen medför att arbetet måste intensifieras med att öka kostnadsmedvetandet.

Detta kräver bl.a. att ett uttalat ekonomiskt ansvar måste finnas ända längst ut i organisationen.

Ett tillvägagångssätt för att uppnå sådant ansvarstagande är en fortsatt decentralisering av ansvar och befogenheter till lämpliga nivåer.

Arbetsättet kräver en styrning som grundar sig på övergripande mål och ramar, s.k. målstyrning. Därvid ställs stora krav på att kommunledningen och dess stabsfunktioner har tillräckligt stöd i sitt arbete att hålla ihop och styra kommunen. För att detta arbetsätt ska fungera är det viktigt att det finns klara regler och principer för kommunens ekonomiska styrning.

Ekonomistyrningen innefattar hur organisationen skall arbeta och samverka för att säkerställa en effektiv resursanvändning. Ansvarsstrukturer med ekonomimodeller, ansvars/rollfördelning, kommunens lokala ekonomisystem och dess förssystem utgör hjälpmedel.

Nedan nämns några viktiga regler som genom kommunfullmäktiges beslut fastslagits.

➤ **Anslagsbindning**

Kommunfullmäktige anvisar medel utifrån fastställda mål för driftbudgeten genom att anslå ett nettobelopp för respektive nämnd och styrelse. I nettobudgeten skall samtliga kostnader och intäkter för verksamheten ingå. Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten.

Medel i Investeringsbudgeten skall anvisas per objekt/projekt.

➤ **Omdisponering**

Omdisponering av anslag under löpande budgetår inom fastställd anslagsbindningsnivå beslutas av respektive styrelse och övriga nämnder. Sådan omdisponering får ske avseende innevarande budgetår och inte medföra avsteg från av fullmäktige fastställda mål. Omdisponering får ej heller påverka nästkommande budgetår.

Omdisponering mellan olika anslagsbindningsnivåer, dvs. överföring av medel till/från styrelsen och övriga nämnder, beslutas av kommunfullmäktige.

Omdisponering av investeringsanslag, beslutas av kommunstyrelsen avseende belopp t.o.m. 20 basbelopp, därutöver krävs beslut av kommunfullmäktige.

Vid omdisponering mellan driftbudget och investeringsbudget beslutar kommunfullmäktige.

Om omdisponering ej bedöms som tillräcklig för att täcka eventuellt underskott är styrelsen och nämnder alltid skyldiga att hos kommunfullmäktige lämna förslag till finansiering samt förbereda detta förslags genomförande.

Tjänster Innan tjänster utannonseras ska förvaltningarna inhämta personalenhetens yttrande.

Försäkringar För att kunna upprätthålla ett effektivt försäkringsskydd åligger det varje nämnd/styrelse och förvaltning att till tekniska kontoret meddela alla vidtagna åtgärder som kan föranleda ändring av försäkringsskyddet.

Försäkringarna är tecknade i : Länsförsäkringar

- Länsförsäkringar = Egendom
- IF = Övrigt
- Folksam = Olycksfall
- Trygg-Hansa = Fordon
- Europeiska = Tjänsteresor
- Självrisk = 3 basbelopp, 132 000 kronor år 2012
- Försäkringskontakt: Mäklare, Marsh AB i Göteborg

Prisbasbeloppet (tidigare Basbeloppet) enligt lagen om allmän försäkring räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget. Enligt gällande bestämmelser anges detta av utvecklingen av konsumentprisindex och fastställs för helt kalenderår.

År 2009	42 800 kr
År 2010	42 400 kr
År 2011	42 800 kr
År 2012	44 000 kr
År 2013	44 500 kr

Prisbasbeloppet är ett i lagen (1962:381) Om allmän försäkring (AFL) reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex. Prisbasbeloppet används bl.a. vid beräkning av högsta dagpenning för t.ex. sjukpenning, rehabiliteringspenning och föräldrapenning enligt AFL samt högsta dagpenning enligt förordningen (1955:239) om förmåner till totalförsvarspiktiga.

År 2013 **Förhöjda prisbasbeloppet** = 45 400 kronor.

Förhöjt prisbasbelopp är ett i AFL reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex.

År 2013 **Inkomstbasbelopp** = 56 600 kronor

Inkomstbasbeloppet är ett i lagen (1998:674) om inkomstgrundande ålderspension (LIP) reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringen av inkomstindex, ett tal som visar inkomstutvecklingen i samhället.

KOMMUNALEKONOMISK ORDLISTA

Amorteringar	årliga avbetalningar på lån.
Anläggningskapital	bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.
Anläggningstillgångar	fastigheter, anläggningar, inventarier, aktier och andelar.
Anslag	den summa pengar fullmäktige beviljar för ett visst ändamål. Den nämnd som tilldelats ett anslag måste hålla sig inom denna ram.
Avskrivning	årliga värdeminskningar av anläggningstillgångar ungefär motsvarande förslitningen.
Balansräkning	en sammanställning som visar tillgångar, eget kapital och skulder vid en viss tidpunkt
Budget	en plan för verksamheten i kronor och ören, dvs. en sammanställning över de framtida kostnader, intäkter, prestationer man räknar med.
Budgetutfall	avser den faktiska avvikelsen mot budgeten.
Driftbudget	den del av kommunens budget som innehåller anslag för driften av olika verksamheter.
Finansiella anläggnings- tillgångar	aktier, andelar och värdepapper
Eget kapital	kommunens förmögenhet. Den motsvaras av skillnaden mellan samtliga bokförda tillgångar och skulder.
Internbudget	är förvaltningens egen budget (del av kommunens budget).
Internränta	kalkylmässig räntekostnad för det bundna kapitalet i en verksamhet.
Intäkt	i pengar uttryckt, med verksamheten normalt sammanhängande ersättningar. Förekommer endast i driftbudgeten.
Investering	den händelse då kommunen anskaffar anläggningar, inventarier etc. med en varaktighet av minst 3 år.
Investeringsbudget	den del av kommunens budget som innehåller anslag för investeringar (kapitalbildande ändamål).
Investeringsinkomst	den ersättning man erhåller i samband med försäljning av tomtmark, byggnader och anläggningar eller bidrag till investeringar. Förekommer endast i investeringsbudgeten.
Investeringsutgift	det man får betala för att anskaffa anläggningar, inventarier etc. med en varaktighet av minst 3 år och uppgår till minst ett basbelopp.
Kalkylbelopp	kallas anslagen i internbudgeten.
Kapitalkostnad	kostnader i form av internränta och avskrivningar.
Kortfristiga skulder	tillfälliga lån, skulder etc. vilka förfaller till betalning inom ett år.

Kostnad	i pengar uttryckta, med verksamheten normalt sammanhängande uppföringar på varor, löner och tjänster.
Likviditet	de redovisade pengarna som kommunen har för att kunna göra utbetalningar.
Långfristiga skulder	lån med en löptid överstigande ett år.
Nettoanslag	anslag till kostnader minus beräknade intäkter.
Nettoinvesteringar	investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m. m.
Nettokostnader	driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.
Nyckeltal	äta förhållandet mellan två storheter t ex rörelsekapital i % av externa utgifter.
Omsättningstillgångar	tillgångar som man räknar att ha kvar kortare tid än ett år. Hit räknas likvida medel såsom kontanter, plusgiro- och banktillgodohavanden.
Periodisering	fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.
Plan	en uppställning som visar vilka mål man vill uppnå och hur man ska uppnå dessa.
Prestationer	produkt eller tjänst som lämnar en verksamhet.
Programanalys	en värdering av de resultat som en verksamhet givit upphov till.
Programbudget	en målinriktad budget samt en plan över kostnader, intäkter och prestationer.
Rambudget	anger den största mängd resurser (pengar) som får utnyttjas för vissa ändamål.
Rörelsekapital	skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.
Skattefinansiering	den del av de totala kostnaderna som ej finansieras med avgifter, ersättningar och dylikt.
Skattekraft	skatteunderlaget dividerat med invånarantalet vid taxeringsårets ingång.
Skattekoronor	till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomsten för samtliga skattskyldiga enl. taxering inom kommunen dividerad med 100.
Skatteunderlag	summa skattekoronor enligt taxering.
Soliditet	beskriver hur stor del av kommunens tillgångar som betalats med eget kapital. Ju högre soliditet desto större andel av tillgångar har finansierats med eget kapital och följaktligen lägre skuldsättningsgrad.
Tilläggsbudget	anslag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beviljar under löpande budgetår.